

پتہ مینہ

اثر: «کشکک»
Ketabton.com

۱۳۱۷

مطبعہ مموی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیتھ مینہ

اول توک

یوسری و چه (محمود) نومیده اوکبئی دکانداری و .

د (محمود) دکانداری لخی به فقط دومره شی هره ورخ په لاس ورته ، چه دخیلی عیالداری بهئی په هغه باندی دقوت اولایموت وسیلی برابره ولی او په مشکل سره بهئی خیل رأس المال په هغه سره ساته اودقرضدارانو اودمعامله دارانو خوله بهئی بندوله اوله کومه ورخ به په دکان کبئ نه کیناستو اویائی چاله دکانه خه شی نه آخسته . نودی خوار به دخیل دصبا اویگا خرخ ته حق خیران وه .

دده کورنی عبارت وه له یوی بنخی . او دوه هلکا نو خخه چه په نامه یو په (مجید) اوبل په (حمید) سره یادیدلو .

اگر که ددی کورنی گذران دخوراک اودپوشاک له لوری چندانی بیه نه و ، مگر سره له دی هم هرکله چه دوی دخیلی پرستی په اندازه سره پینی غزولی او هر قسم چه کیده خپله گذارد بهئی سره کرله ، نوغیر له دی خخه چه دخپلو اوپردیو په نظرکبئ دخوارانو په شانی راتلل دوی پخپل کور کبئ سره خوشحال اوآرام اودادفقیری کور به دوی ته لکه یویاد شاهی بنکاریده ، چه دهغوی په سر ددوی پلار (محمود) حکومت کاود ، او ددوی په منخ کبئ دهغوی مور (فاضله) په کار او انتظام سره بخته وه .

مگر ددنیا پینی داسی دی چه تل نه دفقیر ، فقیری ؟ اونه دیادشاه ، پادشاهی پاتی کیزی اوهیشه ددی عالم راحت سره زحمت ، او گل سره اغزی موجود دی ، نوناخاپه دی ، فقیری کورنی ته هم یولزی مصیبت واقع اوددوی گتپالی (محمود) وروسته له لزی رنخوری خخه می شو اوددوی ئی گردنه یواخی به ویر کبئ کینول ، بلکه له خاورواز ایرو سره ئی برابر کر لو .

دده اوی مکتبی زوی (مجید) دخیل دیلارد مه کیدو په وخت کښ شل کلن و

اوبل ورورلی (مجید) د پنځه لسو کلو لجنی زیات عمر نه دزلود .

دی خواری کورنی چه خپل گتهالی له لاسه ایستلی و ، پخپل کوز کښی غیر له فقر اومسکنت

اود فرضدار اوسو غو بیتنی اول د دکان له جنس څخه بل شی درلودل ، چه له همدی

اجناسو څخه گئی هم دخیل دهمی گور او کفن ، اوهم دقرضدارانو څخه تسکین ، اوهم خپله گذاره

په ډیر نول او زول اومشکل سره کوله .

دوی گرد په دی باندي ښه پوهیدل که بله کومه اساسی چاره اووسيله دخپل دژوندون

لیاره روغه نه کړی ، نوهغه وخت به لری نه وی چه دهنوی دالبز څه جنس چه پاتی دی ، او

هره ورځ گئی په نیماگی قیمت باندي له لاسه ووزی ، او په گڼه باندي خوړل کیزی ، اوقرضدارانو

باندي ویشل کیزی ، بالکل به خلاص شی ؟ او دوی به پدداکت او بیا بان کښ پاتی شی .

نوله دی چهته (مجید) ناچاره شو چه له مکتبه ووزی اولخان په کوم یو کار او غریبی کښ

واچوی ترڅو چه دهنی له گڼی لخنی دخپلی موزاو وروراودکورساتنه وکوی .

مگر سره له دی مجبور تیا هغه زغرد نه شو کولی چه له خپل تعلیم اوتر بیت څخه (چه اصلی دولت

او عزت او پنگه بلله شی) سترگی پتی کړی ، او په معمولی کار و باندي (چه نتیجه به گئی لکه د دوی

دیلار دژوندون په شانوی) خپل خان مشغول کاندی .

په دی فکر اوتدبند کښ (مجید) خوارڅو هفتی نورهم په مکتب کښ پاتی شو ، اوزره گئی و

چه هر رنځ اوتکلیف باید پخپل خان واخلی ، مگر دمکتب گټه له لاسه په وریا سره ونه باسی ، ترڅو

چه د فارغ التحصیلی سند په لاس رانه وړی .

مگر (مجید) خوار پخپل دی عزم اواراده باندي ممکنه نه وه چه پاتی شی .

ولی چند زمانی گردگار و نه د انسان دمیل اود خوا هس خخه چپ پینبیزی
اود روزگار تگ همیشه د انسان پنخلاف لوییزی، اوله همدی جهته دی
چه په گرده دنیا کنش به هی خو لک داسی پیدانشی چه فک دگر د شه به پستی
نه لری اود دنیا د گرد و پینو حنی به تل خوش وی. او بنائی چه په داسی
پینو کنش د انسانا نو قصور وی چه هغوی د دنیا واقعات په بنده اوی
او گردی پینوی د خیل خیال خخه چپ تفسیر او تعبیر کوی.

نو چاره بنده باندی منحصره شوه چه (مجید) خیل آخیری تسمیم ونستی، لکه چه دده کنده
رنیه مور (فاطمه) اووزی تزی ورور (حمید دده) کتنی او بالنی او مرستی ته اود او محتاج وو
اودوی به دده ته بانه که له چه دکور اودور وراود مورغم و خوری، او که نه ددی به له لویزی او تندی
حنی له لاسه ووزی.

ده غوینته چه مدرسی ته لارشی، مگر دانسانیت او اسلامیت وظیفی له دده خخه نورشی هم غوینتل
او هغه داوچه دمورنی حق اود کورنی ضروریاتو ته هم پام ولری.

(مجید) مجبور و په هغه چه زده گی غواری پینه کیزی، اوله تعلیم او تربیی حنی لاس راخلی اود
مکتب دنگ اوراتنگ خخه پینه ونیسی، لکه چه همداسی گی هم وکراو.

یوه ورخ صباگی (کپیخ) مکتب ته تللی، پخوا لدی خخه چه دمکتب زنگ ووا هه شی، دخر
دکلاس گرد و دوستانو او آشنایانو سردگی ولیدل، دگرد و سردگی خدای پامانی او وداع و کوه
او خیل کتابونه اوقادونه او مشوانی او نور شبانگی دهغوی په منخ کنش دیادگار په دول و ویشل

اوپه داسی یوډول چه زړه ئی هم نه کیده ، په ژړا سره له مکینه بهر شه .

(مجید) خوار هېڅ نه پوهیده چه اوس چیر ته لاړ شی ؟ او په کوم یو کار باندی پیل وکړی ؟

گرده ورځ لکه لیونی دی خوا هغه خوا وگرځیده ، اودشینی په تپه تپاره کښ په نا امیدي او حسرت سره چه ستونی ئی له ژړا څخه ډک و ، خپل کور ته وژی تزی ستوری ستومانه راغی او همغسې خپلی مور او ورور غوندی پخپله بستره بانندی نهار پریوت .

گویا لمړی لځلی دی چه (مجید) د ژوندون تر یخ غوږ وځکلو ، او لږ څه وپوهید او چه په هوسائی سره شی او ورځنی تیروول خومره گران دی . دی په دی اندازه سره غمجن او خفه و ، چه دخپل دځان دوژلو په فکر کښ ولوید ، مگر زړه ننگ او غیرت ورته ودرید ، اوله خپل دځان سره ئی وویل چه دخپل دځان په وژلو اگر که په ظاهری طور زه آرامیزم مگر په واقع کښ د خدای په نژدیه آخرت کښ مسئول او گر میزم ، او هم مور او ورور می خوار او زار پاتی کیزی - نو بهتره داده چه لکه نورو دځلمیانو غوندی دمیرانی ملا کلکه و ترم ، او دخپل دښه ژوندون په ذریعه سره ، دخپلی مور او ورور ژوندون هم ښائسته او په هوسائی کړم .

په مجرد د تیرید او ددی خیال ، دده په زړه کښ سم دلاسه هغه خفنگان او پریشانان په خوشحالی او ډاډینه بانندی بدله شوله او په دی خبره بانندی ئی عزم او اراده ټینگه شوه چه

ژوندون له ښائست او هر رازی ښه والی څخه ډک دی په دی شرط سره

چه انسان زیار و کازی او په ځان بانندی زحمت ونیسی تر څو چه

د دنیا آرامی او خوشحالی دده په برخه شی او په ژوندون کښ

هر له رازی نعمت او هوسائی ځنی فائیده من وگړزی .

تعجب مه کړی چه له داسی یو لوی بد کاره یعنی دخپل دخان له درلو لځنی په عین
 مایوسی او نا امیدۍ کڼې څرنگه (مجید) میخ وگرز اووه ، او هغه ژوندون ته چه خو د فیکتی
 وړاندی له دی څخه ئی هغه په بد سترگه کتلو ، او له هغه څخه بیزارد شوی و ، اوس په ښه
 سترگه ورته گوری ، او بیائی برته امید واری پیدا شوی ده ، او پخپل دخان باندی

هم زیات اعتماد او ډاډینه لری ، او پو هیبزی چه په دنیا کڼې

هیڅ داسی یو مشکل او سختی نشته چه دانسانی په عزم او اراده

سره لری نشی مگر په دی شرط سره چه انسان در لودنکی

د تینگی ارادی او کلاک عزم وی .

ولی چه دا گردشيان ئی په مکتب کڼې خو لځلی ، لوستلی او له خپواستادانو لځنی ئی په وار
 وار ، اوریدلی و .

خو درځنی پله پسی تیری شولی مگر (مجید) ته هیڅ یو کار او غریبی چه په هغه باندی
 مشغولیده ، اوله هغه څخه دخپلی دکورنی دفوت لایموت وسیله پیدا کاندی ، پیدا نشود ، او
 په لاس ئی ورته غله ، ، مگر سره له هغه (مجید) تل دکار په پلټنه کڼې بخت و
 اوشه او ورځ ئی فکر او خیال کڼې همدا خبره پرته و د چه بیائی په مرد

وسيله سره چه وی باید کار وکړم ، اوله بیکاری څخه چه دگر دو

اخلاقی معائبو مورده دخان وژ غورم .

دیوی میاشتی تک اوراتک او لټولولځنی وروسته ، په یو تجارتی مؤسسه کڼې یوه معمولی تنخوار

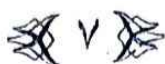
(مجید) خانته پیدا کړه ، اگریک دا تنخواه دیره لږه وه ، مگر له هیڅه ښه وه ، اودده دکورنی

سوره دودی له دی څخه بودیده ، اودهغنی په واسطه سره ددوی ښه ناکت اوبد بختی چه له یوی مباحثی یا څلویښتوشپو راییسی په دوی بانندی راغلی وه ، سپکیده .

اوس چه (مجید) ته کار پیدا شواوونئی لیده چه دده دیلار د مرکیدوله ور څو ځنی وروسته یاددوی په کورکښ اول ځلی لوگی پورته شو، اودتودی دودی خونددئی په مزو مزو سره وځکلو ، نوسمدلاسه یوبل شوق ئی په زړه کښ واوید ، او هغه داو ، چه اگریکه دورځی له ځی نوکریم ، اودخپل دبادار دکارو په سر رسواو بانندی مصروف یم ، مگر ایده دی چه دشبی له ځی خپلهغه درسونه اوسبقونه (چه په دی څو کلوکښ می په مکتب کښ لوستلی دی ، اواوس له مجبورتیا بیرته پاتی دی) باشروع کړم ، ترڅو زما داڅوکلنی زحتونه اوخواری چه په مکتب کښ می ایستلی ، اوزما دمرحوم اوغریب پلاریسی په هغه بانندی خرڅی شوی دی ، ابته اوخرابی نشی ، اویه پای کښ زده هم وکولای شم چه دهغی له فائدی ځنی له نن څخه زیاتی گتئی ځان ته په لاس راوړم .

اگریکه داکارهم سخت کارو ، اودهرچا دللاسه نه وه پوره ، چه دورځی او دشبی له ځی پورنگه مصروف وی ، اویو دگریهم هوسائی ونه لری ، مگر (مجید) له هغو ځلمیا نوڅخه نه وچه هغوی له کاره زرزرستری کیزی ، اویه لږڅه کارکولو سردفی الحاله په چیغوشی او وائی چه ستری ستومانه شوی یم اوضروردی چه اوس خولږڅه تفریح او تنفس وکړم ترڅو زما دللاسه تللی قواوی بیرته په ځای راشی .

په پای کښ (مجید) ددی ضرب المثل په فحواچه « لټوو نکئی ، موندو نکئی دی » دخپل په دی مقصد بانندی هم ورسیده او په یو دلیله دحقوقو مدرسه کښ ، وروسته له ورکولو دامتحان ځنی قبول شو ، اویه شپږ مباحثی امتحان کښ کامیاب گرزمدلی عالی الاعلی درجه ئی وگټله او دده نوم نه یواځی دوزارت معارف په مخصوصه مجله کښ بلکه دښاریه گردور سمی اونیم رسمی اوملی اخبارو کښ ، سره ددکسه دده ، په پندو لیکو سره خپور ، اویه گرد مهمو

خایو کښ مشهور او وپژانده شو، او ددی شهرت په اثر کښ ده ته دیوی لوئی حکومتی ادارې له خوا بلنه وشوه، چه دی هلته کار وکړی .

نوده هم له خپل بادار سره خدای پامانی کړی ، له هغی تجارتی مؤسسی څخه وتلی په هغی رسمی ادارې کښ ننوت ، او هلته ئی هم خپل مفوضه کارونه په داسی امانت داری او فعالیت سره تل انجامول ، چه د مربوطه ادارې گرد او امرینو او مامورینو به د (مجید) دکارو اود اخلاقو ستاغل او تمجید کاوه . اودی به په دی صفتو سره نه غره کېدلو ، بلکه دی ستاښی به دده په زحمت کښی او زیار ویستلو باندی ډیر اثر اچاوه او دده به لازیات کار کاوه او خپل اخلاق او عادات به ئی هم له پخوانه لادیر ښه ښکاره ول . اود شی له مخی به تل هغه د حقوقو لیلیه مدرسسی ته تللو ، او هلته په ډیره زیاته اندازه سره د خپلو استاذانو د مینې وړ گرزیدلی ، شاگردانو به هم دده سره ډیر محبت کاوه ، اوده هم څرنکه چه پخپلو سبقو کښ زیار او زحمت ویستلو ، هغسی به په امتحانو کښ هم تل اول نمبر ووت ، تر دی چه په خپل زړه یوری ښه شهادت نامه ئی لخته حاصله کړله ، اوددی په اثر اود خپلی د ښی سابقی په وجه سره دده معاش او رتبه هم اوچته شوه ، او په دی اصول سره دده ژوندون ورځ په ورځ ښه کیده ، اودده په سیوری کښ ، مور او ورور ئی هم په هوسائی شول ، اود دوی کور د سعادت اود نیکبختی مینه وگرزیده ، او په بله ژبه هغه خوار او کمبخت (مجید) د خپل د زیار او زحمت ویستلو په اثر سعادت من او نیکبخت شو ، او په خپل مقصد باندی هغسی ئی چه غوښته ، ورسیده .

وروسته له دی څخه هغه کچنی کورنی د خپل د ژوندون شی از ورلخی په ډیره آرامی او هوسائی سره تیره ولی او (مجید) د خپلی مور ډیر عزت او خدمت کاوه او دومره ئی

به دره سرگه سرد ورته کمل ، چه تقریبا ددی رضامندی او خوشحال گشتی و روسته له زمانه
 او روسی خخه خیل خان باندی لکه ، و عبادت گرزولی و ، اوهم دارنگی بهائی دخیل د ورور
 (حمید) زردهم تلپنه ساتلو ، او دده به روزنه او تربیت کبش بهائی هم نیر زیات زیار و بستلو
 اوسه او ورخ به به همدی فکر کبش وچه دده به زرد پوری دده ورور (حمید) یخیلو سبقو
 کبش مشغول وی ترخوچه په امتحانو کبش کامیاب او په نتیجه کبش ئی دخیل دمکتب دوره پای ته
 رسول د شهادتنامی په اخیستلو باندی بریالی شی .

دوهم ټوک

خو کانه همداسی په خوښی او خوشحالی سر په دی کچنی مسعودی کورنی باندی تیری شوی
 او (حمید) خرنګه چه دزیاتی کتی خاوندو ، او یو څه مبلغ ینی ئی په بانسک کبش هم درلودلی
 نو مور ئی دده دواده په فکر کبش و لویده ، او په دی موضوع کبش ئی خیل زوی (حمید)
 سره مشوره وکوله . مگر (حمید) له دی خبری خخه سر وغړولو او و ئی ویل چه زه اوس
 دخیل دواده دپاره تیار نه یم .

هومره چه دده مور په دد باندی به دی موضوع کبش زور اچاوه ، او خوخلی او په خوور لږو
 او خو مجلسو کبش ئی په دده باندی دواده په نسبت اصرار کاوه ، غیر له همهه رومبلی خواب خخه
 بل خواب به ئی له ده لختی نه آوریده ، تردی چه وروسته له نیر گفتګوی او خبر و خخه
 (حمید) دخیل دزرد خبره خپلی مور ته ښکاره کړه ، او و ئی ویل چه زه غواړم ترخو
 چه د (حمید) دمکتب دوری پای ته به وی رسیدلی ، زه واده نه کوو او وروسته له هغه
 په خیل خان او خیل ورورته یو لخی واده وکړه ، ددی خبری په مقابل کبش دده مور
 ناچاره چوپه شوه او زیات له دینه ئی په دی موضوع کبش څه ونه ویل .

(حمید) به په مکتب کښ په ډیر شوق او ذوق سره خپل سبقونه ویل او ضبطول گئی او خپله (متوسطه) دوره گئی په ډیر موفقیت او کامیابی سره پای ته ورسوله او وروسته له هغه د (طب) په شعبه کښ داخل شو . او دخپل دتحصیلاتو په تړلو دورو کښ په نورو طالبانو په هڅه کښ ، او پوهنی سره مشهوره و ، او په گړ دوشینز مباحثی او کلنی امتحانوکښ به تل اول نمبر خوت . او له شلو لخوا څخه گئی زیات ، دخپل دمکتب دمدير له خوا ، دافتخار او دلیاقت پانه آخستی وه .

(مجید) به هم دده په باره کښ له هیڅ شی څخه ایزوالی او سیمول نه کولو او د (حمید) گړد تعلیمی ضروریات به گئی (اگر که ډیری پیسی به هم ورباندی لگیدلی) سره برابر د ولی او تل به په دی خیال کښ و ، چه خپل دی کچنی ورورته دژوندون لارورونښی ، او دده حیات دبدبختی له تیاری څخه ، دسعادت اونیکبختی زناته ورباسی . او هر وخت چه دا خبر دده په زړه کښ تیریده ، چه دی دخپل کچنی ورور په نسبت ، دخپل دورورولی لازمی وظیفی په بڼه شانی سره انجاموی ، دخوشحالی او خوشبختی لخلانده به گئی په زړه کښ وربینیده ، او خپل لخان به گئی دجهان له سعادت مندانو څخه شمیره .

هو! هغه څوک چه خپله انسانی او وجدانی وظیفه پای ته رسوی
 څه عوض او بدله به لدی څخه زیات مومی چه دخپل دهغی وظیفی
 پیژندلو په واسطه ، دنیوی او اخروی سعاداتو ته رسینزی ، اودخالق
 اودمخلوق رضامندی دهغی په واسطه سره لاس ته راوړی .

(حمید) هم هرکله چه دخپل دلوی ورور دامهربانی ، اوداروزنه ، اوداشفقت اودالورینه لیده ، یوغیبی قوت اوقدرت به گئی په زړه کښ پیدا کیده ، اوروح به گئی خوشحالیده او په دی واسطه سره به گئی په گړدوسختیو اومشکلاتو باندی بری مونده کواوه او ټول به گئی خپلو پښو لاندی کړی ، دخپل دموفقیت په لوری تلو .

(مجید) هم له دی خپل ژوندانه لخنې ډیر خوشحال و ، ولی چه درلودونکی دیوی مهربانی مور لکه (فاطمه) او یو وظیفه شناس تابعداره خوش اخلاقه ورور لکه (حمید) و ، اودی هم له دی څخه څه زیات شی ته چندانی اړنه و .

ولی چه سعادت او خوشبختی دو موره گرانه او سخته هم نه ده لکه
 چه خینی کسان ئی تصور کوی بلکه هغه شیان چه مونزد سعادت
 په لوری سموی زیاتدی . بلی ! سعادت من کیدل آسانه دی
 مگر تل سعادت من پاتی کیدل سخت بلکه حال دی .

هو! (مجید-حمید) اوددوی مور، دری وارده سره اوس خوش نصیب او سعادت من دی
 که ددوی دا سعادت مندی او خوش نصیبی ترهیر و ورخو پوری پاتی شی .
 ناخپه ددوی مور رنخوره شوه او په بستره کښ پر یوته .

داوه ددوی د بدبختی لپری منزل .
 ددی رنخوری مور مرض ئی هیر و لخنوبه او ، اودوی ، ددی په درد او دو نهماندی
 سترپی ستومانه شول او دها کترانو به ئی هیر خوش آمد و نه کول ، او هیری پیسی به ئی بنبدلی ، دشی
 او دورخی به لاپهانده او کرهانده ور .

(مجید) به دشی له لوری تر گهړیخه دخپلی دمور دچیرکت په خوا کښ ناست و . اودورخی
 له مخی به خپل کارته تلو او دمور خدمت به ئی (حمید) ته پرینوده ، (حمید) به هم دمکتب
 له تگه پاتی او ترشی پوری دخپل دمور په خدمت کښ مصروف و .

(مجید) به دغرمی له رخصتی لخنی هم استفاده کوله او په یو کرائی مو تر کښ به ئی له
 دها کتر او دوا سره په ولا دوینو خپل خان تر خپلی مور پوری رسا وه .
 او وروسته ددی له کتلو او پوښتنی او دوا ورکولو ، اود (حمید) دلازمه هدایاتو
 ور کولو لخنی بیرته به دها کتر سره په مو تر کښ خپل کارته ورته ، اوحال داوه چه زره به ئی
 بالکل په خپلی مور پی ۵-م هیر پخسیده ، اود سازدیگر له خوا به هم وختی بیاره مو تر کښ
 دخپلی دمور خدمت لپاره له لازمه دوا سره راتاو .

نوهر کله چه پښتانه وائی چه « نه کوی حیب، شه به وکړی خوار طیب » د داکبرانو د دواوو او دا د (مجید) الوند بلوند او الول، اود (حمید) زیاره، او زحمت هېڅ یوه فائده هنی رنځوری ته ونه رسوله، او ددی مثل په اساس چه « د گورشیپه په کورکښ نه کیزی » وروسته د یو کال رنځوری او معالجه څخه کمبخته (فاطمه) مېه شوه او خپل دواړه ځامن ئی په ژدا او انگولا کښ کینول، ولی چه دوی دواړه وپوهیدلو، چه د دوی د نیکبختی پنگه د دوی له لاسه روتله، او پس لدینه دوی در په در او خاوری په سرکیزی .

هو! مور د اولاد په نسبت د رحمت فرشته او درافت مجسمه ده

او پښتانه وائی (هر هغه اولاد چه مور لری نو نور شه غوړی او هغه

کمکی چه مور نه لری نو شه لری ؟)

وروسته لدی چه دواړه وروڼه د خپلی مور د تکفین او تجهیز او تدفین څخه فارغ شول او خپل کورته بیرته وگرزیدل، کور د دوی په نظر کښ لکه گورداسی ښکاریده، او پس لدینه چه د دوی مهربانه مور له دی کوره د مرگ په لاره لاره، په دی کور کښ ناسته او و لاره دوی ته چندانی خونده ورکاوه .

(مجید) به دیر لږ کورته راتلو او هغه هم فقط د خوب په وخت کښ .

او (حمید) به هم چپ له پخوا څخه چه دمکتب درختی سره جق په کور کښ حاضر وه

اوس پس له مانبا مه کورته راځی او دی هم په دی گوښی کور کښ یواځی او ییکسه ناست

او دیر به خپه و، او ددی په ځای چه (لکه پخوا) د خپلو سبقو په ضبطولو بانندی

مشغول شی، اوس چه په دی کور کښ راشی هک پک پاتی په یوی گوښی کښ چپ او خپه

کینی او په راز راز فکر او چرتو کښ (چه ټول به له اوهامو او خرافاتو ځنی دک و)

لویښی .

رښتيا دادی که (مجید) خان په رسمی کارو باندی مشغول نکړی، او (حمید) دورخی له مخی مکتب ته لار نشی ، نو دی خبری څخه به ویره وه چه چیری لهونی نشی ولی چه چنی خیالات اریکاره او هامو ددوی د وارو په ماغزو کښ لځای نیولی و .

د (مجید) په نسبت (حمید) ته به زیاتی اندیښنی او چتی خبری په زړه کښ لویدی او د شی له مخی کله کله لځینی جنون آمیزه حرکات هم لځنی لدل کیدل نو هر کله چه دی به په کور کښ یوالخی ملاست و، څوک به دده په دی او ضاعو او حرکا تو با ندی نه پوهید و ، اونه خبر یدو ، او له دی جهته په دی دواړو ، وروڼو باندی به ورخی په ډیر لځند ید لو سره تیر ید لی .

❖ د ریم توك ❖

(مجید) له یوالخی تر ب ا و تنها ئی څخه ډیر په تنگ شو ، او تر دی وجه لیونی شی ، نو د لځینی ملگریو او دوستانو په مشوره ، او د خپلی کور نی د ضروریاتو په تقاضا سره مجبو رشو ، چه دواده کولو په فکر کښ ولو یزی .

لځکه چه په حقیقت سره انسانان گویا داسی خلق شویدی ، چه په گردوشیانو کښ دیو اوبل مرستی ته اړه او احتیاج لری ، اوبی لدی اړتوب او احتیاج څخه یوالخی ژ وندون نشی کولای ، اوله همدی سببه وجه « آدم » علی نبینا وعلیه الصلو ء والسلام ور وسته له دی چه « دالهی » (ج) په خلافت سره ئی په لځکه کښ افتخار بیاموندلو ، اویخیل دارالخلافت کښ کینا ستلو پس له هغه لځنی چه حضرت « جبرئیل » علیه السلام به دده له حضوره رخصتیده دی به له یوالخی توب او تنها ئی لځنی ډیر متاثر کیده ، او د خدای تمالی له مرحمته دده دمشغولتیا و انست له خاطره بی بی « حوا » « علیها السلام خلق شوه .

نوله دی جهته (مجید) هم لکه نورو لعلیا نوغوندی ددی روحی احتیاجه لځنی متحسس شو ، او دیوی سنی ښخی انتخاب پسې ولو ید .

مگر دا کارده ته خوراکران و ، ولی چه مورگی مړه شوی وه ، اوبله کومه نژدی خپله او خپلوانه گئی هم نه درلودله ، چه په دی لوی کار کښ (چه پښتانه ورته « د عمر سوهان » وائی) ده سره مرسته وکوی .
 (مجید) ډیر وخت ددی کار په فکر کښ وه ، مگر هیڅ یوه وسیله او ذریعه به ورته نه پیدا کیده ، تردی چه په خپلو همسایگانو کښ گئی یوی بوډی ښځی سره ملاقات وکولو ، او هغه گئی په دی ضرورت بانندی وپوهوله .

گویا چه زدی ښځی فقط دهمدی ښوکارو دپه سر رسولو لپاره ژو نندی دی لکه چه د (مجید) و ارهم په خطا لارته شو . لځکه چه هغه سپین سری همسایه دده دوا ده دپاره متوجه شواه .

داموضوع چه اول پلا دهنی سپین سری په نظر کښ ساده ، او معمولی ښکاریده ، وروسته ډیره سخته شوه ولی چه (مجید) به داسی نجلی پسی گرزیده چه د ده په زړه کښ وه ، اودی بوی به چه د هری یوی نجلی صفت ورته کاوه ، او هویت به گئی ده ته و یل ، ده به دهنی له کتلو ، او کړلو غځنی په راز راز یلمو او بهانو سره سر غراوه .

هو ! دنکاح په مقدس امر کښ ډیر احتیاط ، او ډیر وړاندی ، او وروسته کتل په کاردی ، او ډیر زیات لازم دی چه تل ناوی د زوم په زړه پوری وی ، او په داسی مواردو کښ دنو رو کسانو مداخله نه یواځی بیدخایه بلکه مضره او بالکل چتی ده .

لکه چه وویل شول له یوی خوا (مجید) دنجلی په خو ښو لو کښ ډیر مشکل پسند او زرزی واقع شوی وه ، اوله بل لوری به دنجکیو پلروا و میندو هم له دی محلمی څخه خپل خانونه ژغورلو ولی چه په همنه اوله ورځ کښ چه (مجید) هنی سپین سری ښځی سره په دی موضوع کښ خبری کولی نور و پرد یو ښځو ترشا دده گردی خبری (چه دخپلی مفروضی

بنیعی دارصافو به نسبت سره ئی بیانولی (واوریدلی او هغه ئی لکه چه دینجو عادت دی زر ترزره
 به کلی، او کور کین خیری کرلی به سر ددی دامتواتر انکار، اومخ گرزول د (مجید)
 دهر رازی بی او بنائسته نجنی دقلولو خغه داخبر لا تینگه کره چه (مجید) لوبی کوی
 اوبه خلقو مسخری جوړوی ، او که نه داسی بنجه چه پدی صفت سره ئی ستائی چیره پیدا کیزی
 لکه چه بنجو به یخیلو منجو کین ویل ، اودا خبری ئی خوله په خوله کوخه په کوخه بلکه
 تر دبرو لری لایو پوری رسولی وی ، (مجید) هغه سین سری بنیعی ته ویلی و :

زه داسی بنجه ایتوم چه ماسره په خوشحالی ، او خپگان کین تل
 ملگری وی ، په ژوندون کین همیشه مرستی را سره کوی صبا

اویگازما پخدمت کین لگیاوی ، زما زره له هر د حیثه بنه ساتی
 زما په کور او ورو رباندی فهم لرنه لری زما د غمو او اند یسنو
 په لیزو لو کین تن دیر زیات زیار باسی . اود خپلی مهر بانای او

عواطهو په غیږ کین می تل روزوی ...

له دی راز خبرو خغه به ئی زیات ویل او دیری نوری خبری ئی هم لکه چه دینجو عادت دی
 به دی خبرو پسی له خپلو لوانو خغه جوړی کرلی وی چه (مجید) له هغو لحنی هیخ خبر هم به و
 پهر تقدیر سره گویا چه (مجید) دخپلی بنیعی په غوره کولو او انتخابولو کین دیو مخصوص
 ذوق لرونکی دی چه دنورو خلقو له فکر و لحنی جلادی .

دا مطلب زر ترزره بنکاره شو ولی چه هغی سپین سری ده ته خبر ورکړلو چه یوه شه
 جلی می درته پیدا کرلی ده ، او وروسته له هغه ئی گرده فسه ده ته په دیر شور او زور سره وریله

• داسی نجلی ده چه مخ گی لکه دخور لیمی سیوزمی اودواوه غتی غتی سترگی گی
توری ناغه داری، اوتوری نری کیزی ورخی گی لندی، اوتورباغه گی لکه تیره غشی او سم
قد گی لکه سرو، اوسین غابونه گی دتور دگلی په شانی، او دواوه شو نهی گی سری
لکه عتاب، او ۰۰۰ اوبلار گی هم شته من دی .

(مجید) په تلبواز سره ددی سین سری بنجی له خولی یخینی خبری اخیستی وئی ویل:

• مورکی ! داسی نجلی زمانه کار نه ده .

سین سری بنجی له خور اتعجبه په چیغو گڼه شوه ، ولی چه داسی انتظارئی نه درلودلو
چه له (مجید) ځنی به دداسی پیمخی شته منی نجلی په مقابل کښ داسی لخواه واوری
او اوس گی چه دا خبره دده له خولی اړویدلی هم ده، بیائی هم یقین ور بانندی نه راځی
چه یو داسی حاجتمن مجرد بنکلی لملی ، دداسی یوی بنکلی گلا لی نجلی په مقابل کښ
داسی یوه خبره وکړی ۰۰۰

لږ څه وخت تیر نه و چه د (مجید) اصرار او ویناو دا بنجی په اصلی مطلب بانندی وپوهوله
او وروسته له هغه څخه هغه سین سری بنجی دهمغی نجلی په لټولو کښ ولویده چه (مجید) غوښته.

اوس نوښائی چه موزو گورو چه د (مجید) ددی مخ آړولو سبب څه شی و؟! ...
(مجید) به تل فکر کاوه که له یوی شته منی کورنی څخه دی بنجی وکړی نونه یواځی دده په واده
کښ ډیری پیسی خر خیزی بلکه تل به په هغه بانندی دده ډیر لگتونه کیزی او ویلی به ئی چه په پای کښ به له یوه
پلوه زه و نشم کولای چه خپل هغه پورونه چه په ما بانندی زما - خواخوژی مور درنخوری، او
دگور، او کښ په وجه سره پراته دی ادا کړم، اوله بل لوری زما د ورو (مجید) په تعلیماتو
کښ دیسی دندتوالی په سبب سره ډیل او معطلی پښیزی، اودهغه تعلیمات ناامامه پاتی کیزی چه دا
دواوه کارونه ښه نه دی .

موا (مجید) به غویته چه بده بانندی تردیره وخته پوری دخلقو پوروی، ولی چه داخیره
 دده بی اعتباری اوسیکوالی سبب کیده، اوهم می پیدی خبره بانندی اورینه نه وه چه ورورگی
 دتحصیل له سعادت لجنی وروسته لدی خخته چه خو کلونه گی زیار اوزحمت پهخان بانندی اخیستی
 دی بی نصیبه پاتی شی، اویدی وخت کبش، دخیل لخن، اودخیل و رور دخوراک، اویوناک
 اودخیل کور داستانه لپاره مجبوره چه خیل کورهم ودان کپی . . . نو لکه ده دگر دوامورو
 غیر لدی خخته په بل سورت سره توانق نه شوی پیدا کولی چه دی په یوه عجزه کورنی کبش ورننوزی
 اوله هغه وده بناسته، اویمخی، اوتعلیم یافته بجلی لخن ته واده کپی .

رته ئی کار سم شو. او هنی بو پی دده ته دده په زړه پوری یوه نجلی
 پیدا پرده او دوه دری هفتی ته وی تبری سوی چه گر د و کارو دده په زړه پوری صورت
 وئو لو او په دی کچی کورنی بانندی چه عبارت واده دود یشیانر ورونه لجنی یوه به بناسته او گلالی
 او تعلیم یافته نجلی هم ریه سوله چه دهنی ساری په هنی سیمه کبش لیزیدا کیده . . . او داکور
 چه تر اوسه پوری دیود قبرستان په منزه تی اوتیاره ینکاریده، اوس دگلستان په شانی
 بناسته شوی او یونوی رنگک او رونق ئی پیدا کپی دی . . .

یعنی (مجید) واده وکولو اومتاهل شو. او خپله بنجه ئی کورته راوستله .

اوددوری په ژوندون کبش نوی یوه دوره شروع شوله. له سرگردانی او پریشانی لجنی
 کرد خلاص شول دشی له لجنی به (چپ له پخوا خخته چه پیر کله به هیش نه راتلو. او که
 راتلو به هم فقط د خوب په وخت کبش به و) رراو پیر په وختی کورته راتلو. او درخصتی
 اود تعطیل په ورلحو کبش به هم له صبا لجنی تر یگیابوری په کور کبش ناست و. که ربتیا وویل شی
 گویا چه اوس (مجید) دژوندانه په خونده بانندی وپوهیدلو چه له خپلی پیمخی بنخی سره ئی
 چه نوم ئی (حبیبه) و، ناسته او ولاده او خبرتی او اتری کولی .

✽ خاورم توك ✽

اگر که (حمید) دخیل دتحصیل اونعلیم په کار وکښ بخت او مصروف و، مگر د (حیی) راتگ دهنه په ژوندون کښ هم بی اثره نه و.

لکه چه نتیجه د خاوند تعالی دیو لوی نعمت او رحمت په مترله ده چه هر چیری پښه کیزدی اولاسئی ورسیزی هلته سعادت او آرامی او هوسائی پیدا او د ژوندون خونند خرگندیزی ! ...

(حمید) دخپلی مورد مره کید وخنه رایی دآرامی اودهوسائی مخنه ولیدلی . ولی همداچه (حیبه) ددوی په کور کښ ننوته ده هم له بدبختی اورنخ او تکلیف لخی نجات ییامونده .

که رښتیا وو بل شی گو یاچه دادزازه ورونه سرد دیمخی (حیبه) په خپل خونده ور ژ و ندون نوی ور گند شوی دی . اوخپله هغه پخوانی بدبختی اوسر گردانی لگی بالکل له خاطره بهر کړیده . . .

مگر دی سرد به خوک څه وکړی شی چه روزگار هیخ یوشی پخپل حال بانندی په فرار نه پر یز دی ، اوخوشبختی او بد بختی دواړه لکه ژمی اوودی او پسرلی اوخران غوندی بله پسی زموږ په ژوندون کښ خرگندیزی اوهرشی اوهرخیز زر ترزره دتغییر ارتبدیل په معرض کښ واقع کیزی . .

(مجید - حمید - حبیبه) دری واژه یوه کچنی کورنی سره گرزیدلی دی . اودوی درد
 په ډیره خوشحالی او هوسائی سره شی او ورلخی تیره وی .
 دورلخی له مخی (مجید) خپلی نوکری ته مخی . او (حمید) خپل کتابو نه تر تخرگت
 لاندی نیولی مکتب ته درومی . او (حبیبه) ددوی دوتلوڅخه وروسته په جارو کولو او د
 لوبیزو په وینځلو او په گندلو او پغلی او نورد کورنی کارو باندی لگیا کیزی . . .
 دیگا له اوری (مجید او حمید) وختی کورته بیرته ورگرلخی او په مجرد دنتو تاو
 په کور کین دهنی دانتظام او ښائست مخنی خو شجا لیزی او بیا دری واژه
 سره یوځای دهنه چای په څکلو باندی (چه عن ددوی درانگک په وخت کین ئی او په تباری خوبیدلی
 وی او سید لاسه زمیزی) مشو لیزی او وروسته له اداء کولو دما ښام دمانځه دری واژه سره
 یوځای په یوه میز باندی ددوی په خور او باندی پیل کوی . او یوله بله سره په عین خوراک کین
 خوزی خوزی خبری اواتری هم کوی . وروسته له دوی خورلو او چای څکلو څخه
 دری واژه دماسختن نموخ اداء کوی او وروسته له هغه به (حمید) له خپل ورور او
 ورینداری سره خدای پامانی کړی خپلی پلې خوننی ته تلوا وهلته به ئی دخوب تر وخته پوری خپل
 سبقو نه اودرسونه ضبطول ، او بیا به ویده کیدلو .

پوهان وائی : هرچیری چه عشق او هوسائی وی هلته به سعادت او آرامی هم وی .

نوله همدی جهنه وچه دوی دری واړو به په ډیره مینه او محبت سره ژوندون او گذران
 کاوه . او بوله بل مخنی بیجده او بی انداری خوشحال او خوښ وو . اودا ورلخی اوشی به ئی په ډیره
 هوسائی او آرامی سره تیره ولی .

(مجید) له خپلی ښځی سره له حده زیاته مینه او محبت کاوه . او له خپل کچنی ورور
 (حمید) سره به ئی هم تل شفقت او محبت کولو . اودوی دواړو به هم په ډیر احترام او محبت سره

(مجید) ته کتلو اودده داوامر اوداشارو په لځای راوړلو کښ به ئی زیار و بستلو . په تیره بیا
(حمید) به دخپل مشر ورور دومره تابعداری کوله چه تقریباً دعبادت منزلی ته
ډیره نژدی وم .

ولی چه (مجید) نه یواځی دده ښاغلی مشر ورور و ، بلکه د شفقت ، او درحمت له لوری
ده ته د مشفق ، او مهربان یلار په لځای و . نو (حمید) به هم دخپل د (مجید) مشر ورور
دوه غیرگی تعظیم اوتکریم کاوه اود خپل د ورور له خاطر به ئی دخپلی ورینداری
هم ډیر عزت او احترام کاوه او ددی د گردو خدمتونو او اوامرو په لځای راوړلو کښ به ئی
هم زیار و بستلو ، او بالمقابل دده ورینداری به هم ده ته په درنه سترگه کتل ، اوهغه
لازمه خدمتونه چه ښائی یوه گرانه ورینداری ئی خپل لیورته وکړی دهنه به ئی به ډیر اخلاص
اومحبت سره په لځای راوړل .

لنډه داچه هغو دری راډو به یوا به داسی مینه ، اومحبت سره کاوه چه له وراڅخه
دیو وجود په منزله په نظر راتلل ، اوهرچاچه د دوی داگر مجوشی ، اوگدلون ، او لورینه
لبدله ، نو دا به ئی په خیال کښ راوړ او ، چه د اداری سره په دری بدنوکښ یوه ساه او یو روح لری .

❖ پنځم ټوک ❖

هرکله چه د امتحان وخت نژدی کېدو . نو (حمید) به د ورئخی له مخی په کور کښ
پاتی کېده ، او خپل سبقونه به ئی تکرار ، او گردانول . ترخوچه خپل لځان د طب امتحان
ورکولوته سنبال کړی .

(حبیبه) به هم دخپلو کارودپه سررسو لوڅخه وروسته د وزکاری په وخت کښ
یوه نیمه شیبه د ده خونسی ته ورتلله ددی خوا ، اودهغی خوا خبری به ئی کولی . او چتی چتی

به خندیده ، ار خوار (حمید) بهائی له کاره ایسته . کله به ئی د ده به کتابو کین لاس وهار .
 او دهنور یائی به ئی دی خوا ، هنی خرا آره ولی ، او عکسو نوته به بخیر کیده . کله به ئی هغه فنی اسبابو ته چه
 بیح د ضرورت پوره کولو یاره موجوده . ورنجینی پتول یائی ورنجینی تبتول .
 رسی مندی وهلی ، او خپل اسباب به ئی بیر ته ورنجینی اخیستو ، او بیا به پخپل
 کار باندی مصروفیدو . مگر (حبیبه) به بیا ورته ، از به هغو اوبو به ئی لاس پوری کاود ، او د
 (حمید) له یغسو لوئجینی به ئی لاس نه آخیستلو .

دیر غلی به د اسی هم پینیده چه (حمید) به ددی د او قو دلاسه به قهر کیده مگر دده
 دی قهر به هخ یواثر به (حبیبه) باندی نه کاود ، بلکه هغه به لا خوشحالید ، او دده
 کنخاو ، او د قهر به مقابل کین به کت کت خندیده ، او تیغ تیغ به ئی ورته کتل ، لنده داجه
 هی خووانی پیمچی بنخی به سره له عصبانیت ، او خیه کید لود (حمید) همغسی سین ستر گتیا کونه

حکله چه د خووانی بنخی روح کت مت لکه یوزنه وروزکی بنائسته

بوزاغوندی دی ، او همغسی چه بو را خان په راز راز گلانو

باندی منبی ، او له یو خنی پا خیدلی ، په بل باندی کینی

همداشانی خووانی بنخی هم که شه قید ، او بست ورباندی نه وی

او پخپل سر آزاده وی همدا رنگی کار و نه به کوی .

(حبیبه) به هم تل د (حمید) په شاؤ خوا کښ د بورابه شانی گرز یده، اود (حمید) دمعا شرت، اوله ناستی و لاری څخه به زیاته محظوظه، او خوشحالبده، او همیشه به می زیار و یستلو چه د (حمید) سترگی لحاته ور وادی.

همداچه (حبیبی) به لید لو چه (حمید) دکتا بو په مطالعه کښ د و ب دی او یخپلو سبقو کښ مشغولتیا لری، نو له حده زیاته به خپه کیده، اوددی په کلمو کښ به چا د گرز یده، اوداسی می په زده کښ سنجوله چه پا خیزی، اود (حمید) گرد کتا بونه او اسبابونه به یو تناره کښ واچوی، اوو می سوزی چه دی ولیدی ته نه گوری اودی. سره خبری نه کوی چه تل خپلو کتا بو ته گوری، او په هغه لیک، اولوستو باندی مشغول دی.

په رښتیا سره ښی او پیمخی ښځی گردی همداسی عادت لری چه غواړی نور کسان ټول هغه شیان چه غیر له دوی څخه وی، ایسته و غورځوی، او هیدخ ورته و نه گوری، او فقط همدی ته گوری، او تل دوی سره ښائی چه مشغولتیا ولری.

(حبیبه) هم به همدی عمومی حس کښ اخته وه. دور لخی خو لخلی د (حمید) خونۍ ته ورتله، او هغه به می له کاره ایسته، اونه می پرښوده چه خپل مقصد ته ورسیزی. هر کله به چه (حمید) غوښته چه دا په قراری، او دلاسه سره له خپل لحاته لری کړی هم نه کیده، او که خپه کیده هم څه فائده ورلخی نه مرتبیده، او که په قهریده هم به هنی پیمخی ښځی باندی دده قهر کوم اثر نه آچاود.

دهمدی جهته دی چه اروپائیان وائی : (بندهی دنارینو

به نسبت لکه سیوری داهول دی، که نارینه له بندهی خنی و تهنیتی ؛

نو هغه هم له ده سره روانه وی، اونه تری جلا کیزی) .

نومر کله چه (حیه) به د (حمید) دابی پروائی، اوی، اعتنائی ته کتل، یخیلی سین
سترگی کین به ئی لازیاتوب کاوه، اودورخی زیر ساختونه به ئی له ده سره دده په خواه
کین به همدی لوبو او یخولو سره تیرول .

دا هم باید وویل شی چه د (حیی) په زده کین یوه خاشه دبی وفائی او د خیانت
نیه د حیل دمره (حمید) په نسبت سره نه وه، اوا خیل مبره سردئی بی نهایته اخلاص، او محبت
در لود او په ده باندی زیره رهبره اوسه بانه وه ار په دی اندازه سردئی د خیل مبره
اطاعت، او تابعداری کوله چه له ورا تتر یاد عبادت په منزله بکاریده . له بل لوری داهم له هر
جینه شا کرده، او هر شی ورته رسیده، اوله خپلی ناستی او ملاستی څخه ئی هم څه شکایت نه لرلو .
نوییائی له (حمید) څخه څه غوښتل ؟ . .

(حمید) ددی په نظر کین داسی خوز او محبوب و، لکه ددی ورور، اوداسی
مینه او محبت ئی ور سره کاوه، لکه چه بود خواخوژی خورئی له خیل ورور سره کوز .
اودایو معمولی کناردی . هوسبارانو ویلی دی :

« ددور لخوانانو روح، دیواوبل په نزدیکت کین دآشنائی تاداوی دی .

نومر کله چه دآشنائی تخم دزده به منځ کین زرغون شی، له هغه څخه ددوستی

داسی نهال شین کیزی چه پای ئی معلوم نه وی، بنائی چه داد دوستی نهال یو .

﴿ ۲۳ ﴾

ورخ د عشق میوم ونیسی. او ممکنه ده چه به هغه ډومبنيو ورځو کښ له بی پرواگی
 اوتندی لځی وچ شی ، او ډیر داسی هم پینښی ، چه د دنیا حوادث هغه له ستی
 څخه وباسی دا د ژوندن یوه پاڼه ده چه هڅوک دهنی له دقائقو څخه خبر نه دی .
 (حبیه) او (حمید) هم په اول سب یو بل سره آشنایان و . مگر اوس ددوی آشنائی
 د دوستی تر مرتبې پوری رسیدلی ده . او د اوم بوم معمولی شی دی او چندانې په خپلوی کښ
 مهم نه گانه شی .

﴿ شپږم ټوک ﴾

یوه ورځ (حمید) پخپل کور کښ سبق ویل وچه له باندي څخه یو غږ دده غوږ و ته
 ورسیدو . چه غوږ لځی ونیولو وائی وریدلو چه ورو لځی (حمید) له خپلی بڼی سره
 په زغرده سره سختی خبری کوی او په یوه کورنی موضوع کښ هغی ته سر زښت ورکوی .
 داموضوع کومه اویه خبره نه وه . یوه معمولی خبره وه چه بڼه اومیر دپه هغه کښ سره نښتی و .
 دا رازی لځی جگړی هرکله دڅښتنو اودمیر منوبه منځ کښ پینښی .
 په رښتیا سره دارازی جگړی کت مته دهنی مالگی یا ترشی په منزه دی چه په کتو کښ
 ئی اچوی یا ئی د کوندری په خوا کښ ایزدی ترخو چه ذاتقی ته ئی تغییر ورکړی او اشتهائی
 زیاته کاندی .

ولی چه بورازی ژوندون اگر که په هوسائی او عاشقی سره هم تیریزی سړی
 ژوبله وی . صاف او شفاف آسمان اگر که ښه ښکاری ، مگر که ډیر وخت
 هغسې پاتی شی ، دڅپگان سبب گړزی دڅښتن اودمیزمنی په ژوندون کښ
 مختصری جگړی داسی دی لکه په آسمان کښ ورپخ چه کله کله د آسمان
 اولمر اودستور یومخ پتوی ، او وروسته له هغه لځی دلمر اوسپوژمی اوستوریو

زده و رونکی او لاجلا ندی شعلی په تګ شنه او ر و بنا نه آسمان کښ
 ډیری ښی ښکاریزې ، او زړونوته سرور او سترگوته نوربڼې ، همدا رازی
 دوستی او محبت هم وروسته له کمکی جګړه وخته لاتو ډیری اوزیات خوږیزې .

خیر له دی برخی خټه تیر یز و :

د (حمید) تر ډیرو ورځو پوری غوږونه بریدل او د دوی طبیعتو او خو یو ته به متوجه و مګر دخپل
 ورور او ورینداری په منځ کښ ئی پرته له مینې او محبت او خوږو ویناؤ وخته بل هیڅ شی نه آوریده .
 مګر دا ایا لځلی دی چه د دوی په منځ کښ جګړه پینه شوی ده او (حییی) ته درگردد
 ری .

هر کله چه (حمید) د (حییی) دا سر زښت و او رینه چه پله پسی دده ورور
 هغی ته ورکو ئو . نو یو عجیب احساس او زړه خوږی دده ته د (حییی)
 په نسبت سرد پیدا شو .

یو ناڅاپه به دده په زړه کښ دا خبره تیره شوه چه له خپله کورده و تللی زر تر زړه دی
 جګړی ته خاتمه ورکړی . . . . . نوله خپله لڅاپه پاڅیدلو . . . . . بیا بیرته یخپل لڅای کیناستلو . . .
 او فکر ئی کولو . . .

پخوا مو وویل چه (حمید) دخپل مشر ورور (مجید) ډیر تعظیم او تکریم کاوه او دده
 په زړه کښ ډیر خوږوه . نو اوس به و گورو چه په دی شیه کښ دی دخپلی خوږی په
 گوښه کښ یواځی ناست دی په څه فکر وکښ ددوب تللی دی ؟ . . .

دده د زړه په منځ کښ یو پټ احساس او یوی نا معلومی مینې لڅای نیولی و .

ښائی چه یخپله دی به هم له دی احساسه تراوسه پوری خبر نه و . او که کله کله به ئی
 دهنی نښی هم یخپل وجود کښ لیدلی لڅان به ئی په هغه باندي نه پوهو لو او دهنی په منځ
 کښ به ئی پرده اچوله .

دایته احساس خه شی و ؟

دی په دی باندی نه پوهیدو ! بالی نه غوښته چه ور باندی و پوهیزی ایالی نشوای
کولای چه پری و پوهیزی !

دا مهم اویته احساس چه موز هم تراوسه پوری د هغه په کیفیت باندی خبر نه یو د عشق
اود اضطراب مخنی یوه مخلوطه وه .

د عشق اود اضطراب په معنی باندی پدی لځای کښ ونه پوهیدو ؟

عشق دخیل دهنه مشرور ور په نسبت چه پد د باندی می دیر حقونه لرلو اود دده په حق کښ
دیوه مهربان پلاریه لځای واودده دژوندون گرد لوازم اوضروریات می برابرولو .

اویو داسی ورور می و چه له خپلی گتې سره می دده د سعادت اود هوسانی گرد لوازم
مییا کړی و نوخرنکه بهوشی چه دیوهسی ورور په نسبت به عشق ، او مینه نه لری ؟ . . .

دا برخه تر یوحده پوری دیره ښه ښکاره ، او روښانه شواه . اود اضطراب په نسبت
خه وائی چه دده دیریشانی سبب خه شی و ؟ . . .

تباره تمکی همدادی چه تراوسه نه (حمید) ته خرگند شوی دی ، اونه موز ور باندی
پوهیزو ! . . .

(حمید) له خوورمخی پخوا په دی موضوع کښ لځیر شوی و چه (حبیبه) له خالصی
دوستی څخه پرته بل یو نری احساس هم لری .

په اوله ورځ کښ چه دی خبری ته می فهم وشو ، نو به لځان ورپز دیده ، اودیر زیات پریشان شو .
دوهمه ورځ کښ می د خورا خپگان ، او پریشانی له لاسه دخپلی خونوی ور ، له دننه خوا
لځنځیر کړلو ، اود خونوی په یوه گوښه کښ کښاستلو ، اودیر زیات می وژدلو .

در بیه ورځ چه (حبیبه) دده خونوی ته ورننوتله ، او دواړه سره مخامخ شول نو (حمید)

سلاسه یا خدلی به قهر، او کنفلوسره کی هغه له خپله کوره وایسته ، او ورگی بیا خپل
خان یسی لخنخیر کړلو .

خلورمه ورخ گېلخ له کوره وووت ، او ترتیر ماښام پوری بیرته خپل لځای ته را نه غی .
پنځه ورخ د سردردی په بهانه په خپل چیرکت بانندی و غزید او ، او په برستن
کښ ئی لځان بیت کړلو مگر (حبیبه) د ده له خواڅخه نه اری کیدله ، اوتل به ئی د مرض
د کیفیت پرینتنه تری کوله ، اوراز راز دواوی به ئی ورته را وولی ، او دده په خو نه کښ به ئی
په زور ور توپولی .

شیزمه ورخ د (حمید) په خیال کښ داخبره تمکه شوه چه دی پخپل لځان بانندی
غالب شوی دی ، او دده د زده قبضه دده په لاس کښ ده ، مگر لږ څه شپه ور وسته بیا
پریشانی غالبه ورباندی وکړله .

په دغه ورخ یادده دررور ، او د ورینداری په منځ کښ څه جگره پینه بود ، بودی چه ددی جگری
په وخت کښ دخپلی خونى په گنچ کښ ناست و په یو ژور فکر کښ پر یوتلی ، او وروسته له هغه
ئی رغوښتلو چه دباندی ووژی دخپل ورور په مقابل کښ د (حبیبی) طرفداری ، او حمایت وکوی .
په دی خیال کښ ئی یوڅو بلونه هم دوره په اوری واخیستل ، مگر و جو د ئی ناڅاپه

ورینر دیده ، او د ریزدیدلو په واسطه وچ کلک پخپل لځای کښ پاتی شو .

دده په زده کښ داخبره تیره شوه چه هر کله دده دورور (حبیبی) غوندى بوی ښکلی
او پیدغی ښځی سره هره ورخ جنک وی ، نودی ښه سړی نه دی ، په همدی واسطه دده
په زده کښ د (حمید) په نسبت لږ څه تنفر هم پیدا شو .

دا بد ، او شوم احساس لمړی لځلی دی چه د (حمید) په زده کښ دخپل ورور په نسبت
وگرزیدو مگر دخوښی لځای دی چه دا بد احساس زر د هغه له زده څخه وووت ، او بنالی چه لږ

خه اثر به ئی یاتی وی . مگر هغه اثر دو مره بز ، او ناخیزه و چه له هغه نخنی هیخ و یر ه
او اندیینه نه کیده .

بهر تقدیر سره (حمید) با خیال و کړلو چه باید د دی له کوره و وخی که د (حیی) مرسته ونه کوی
نودخیل و زور مرسته خو به و کړی .

چه خر نگه دا خیال دده په زړه کښ تیر شو ، زړه ئی په غر څنگ شو ، او په ټول
بدن کښ ئی دگوزن وهلی په شانی ویزدل پیدا شو . لنده داچه (حمید) له ډیر فکر و هلو ، او
دریدلو څخه آخر په تنگ شو ، اوله کوره و ووت مگر دده له وتلو سره جفت جگړه هم پای ته
رسیدلی وه .

دده و زور له کوره بهرو و وت ، او (حیی) له ژدا څخه خوش بخوش دده په خونه
کښ ننوته .

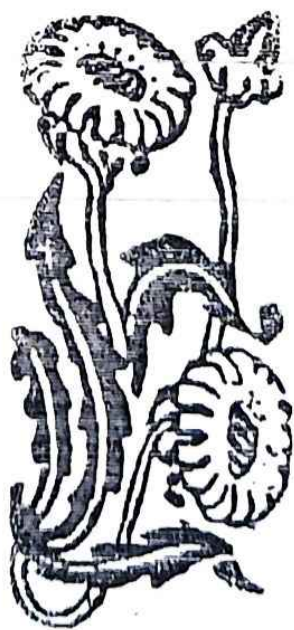
هغه (حیی) چه چپ له دغی و رخی څخه به هره ورځ د (حمید) په خونه کښ په خندا ، او اکاډ و سره
ننوتله ، او هیخ کله به ددی وچولی تریو ، او خوله به ئی پته نه وه نن اول لخلی دی چه په ژدا سره
ننوتله ، او دده دورور له لاسه ئی پتی کولی ، او اوښکی به ئی له سترگو څخه تو یولی .
(حمید) چه دا وضعیت ته وکتلو څا په ځکه ، او آسمان و رباندی و خر خیدلو ، اری
اختیاره له خپل لځای څخه پا خیدلی ، ددی په دلا سا کولو بانندی ئی پیل وکړ لو ، او سرگی چه
دده دجیرکت په بازو بانندی اینی و پورته کړ لو .

په عین همدی وخت کښ دده په وجود کښ یوسخت ریزدل ، او ارتعاش پیدا شو ، او یوی
مرموزی قوی به دی د (حیی) په لوری کش کاوه .

هغه قوه چه له ډیری مودی څخه دده دروح په تپه تیاره کښ پسته وه چه اوس ناڅایه
خرگنده شوی ده .

لورنی و آشوی کولای چه مقاومت و کړی . خپل لاسونه ئی ددی له مخ ، او سر څخه
 گرزول . لکه چه یو سور انگار دده په زده کښ بل دی ، اختیار ئی له لاسه و ووت
 او خپل سر ئی ښکته کړی په رینزد بداء او اضطراب سره ئی مچنی کړله .
 او یخیل ځان باندی یوه نشو . یوه سخته لرزه اورغشته دده په اندامو کښ اویدلی وه .
 په هغه حال کښ ئی احساس و کړلو چه (حبیبی) خپل ځان له ده څخه په هغه خوا
 کش کړلو او حال داو چه دا نه ده پوهیدلی . لکه چه دهنی په وجود کښ هم د (حمید) له لاس
 وروړاو څخه همداسی یوه لرزه او ارتعاش پیدا شوی و . اوله دی چهته بی اختیاره دشنج
 په حالت کښ له خپل ځایه هنی خواته غورزیدلی و .
 دواړه هک یك او حیران او ساختلی سره ناست و . (حمید) یوه خوا او (حبیبه)
 بله خوا په دوه قدمه لری فاصله کښ ولاړ او هغه ناسته وه .
 داچو پیدا او حیرانیا تر ډیره وخته یوری و زندیدله . ترڅو چه (حبیبه) له خپل ځایه
 پاخییده اود وړد په لوری روانه شو له . او (حمید) له خپل ځایه هیش ونه خوزیدو اړهش
 ئی ونه وین .
 یو ساعت وروسته که څوک د (حمید) دخوننی له خوا څخه تیریدی نو دده د زړا
 غږ به ئی هرو سر و آوریده .
 دد نوولی زړل ؟ او علت ئی څه شی و ؟

❖ ووم توك ❖

دشمنی له مخی (مجید) له نورو شیو څخه په وخت کور ته ورسیدو . او برابر د خپل ورور خوننی ته ننوت (حبیبه) په خپله خونه کښ په یوه کار باندی بخته وه . د وی دواړو وروڼو تر دیره وخته پوری پخپل منځ کښ خبری او اتری سره کولی .

(مجید) دهنی جگری په نسبت ډیر خیه ، او پښمانه و .

په پای کښ دواړه وروڼه په اتفاق سره د (حبیبه) د خوننی خرازه ور غلل، ورتړلی و . دژواغزگی د خوننی له منځه آوریږدو .

همدا چه (حبیبه) دخپل دمیره اولیوره په ور تگ باندی ویو هیدله ، په تلوار سره ځی دروازه پرانیله، اوسکی ځی له خپلو ستر گوڅخه پاکې کړی، او خپل اضطراب، او پریشانی ځی هم په خو شحالی سره بدله کړه ، اود (مجید) تر څنگه داسی کښاستله ، چه هیڅ یوشی ددوی په منځ کښ نه وی پښی شوی .

په دی شیه هم لکه نوری شی دی کچنی کورنی په گوده سره ډوډی وخورله او ، جای ځی وشکولو ، اونمونځ ځی ادا کړ او ، اوسنی ښی خبری، او مجلسونه ځی سره وکول . مگر دتباری یو یت عامل ددوی په منځ کښ دښی ورځی، اوسپی ترتهد بدلانندی نیولی وی .

اصلی خبره مو پریښوده ، او په بله خوا لارو :

وه ولیکل چه (مجید) په خپل هغه کار چه (حبیبه) غوندی، یوی ښکلی تابعداری باوفا ښخی سره ځی جنگ کړی و ، سخت پښمانه و ، او له همدی جهت ځی (حبیبه) ته ډیره دلاسا ځی ورکړله، اوعذر ځی ورځنی وغوښتلو نوته دی سښه (حبیبه) هم له زړه دده سره یغزلا شوه ، او (مجید) ددی خپلی بد خوگی دجبران دپاره یوه جوړه ډیراعلی بوتان (حبیبه) ته

له بازاره په گران قیمت سره واخیستلو، چه دهنو بوټانو له پینوکو لوڅخه وروسته (حبیبه)
په دی اندازی سره خوشحاله شوه، چه گڼه هېڅ څی نه وژرلې، او هېڅکله نه وه خپه شوی
اوس راشه چه وگورو چه په دی ورځو کې به (حمید) باندي څه تیریزی؟

(حمید) خوار له هغی ورځی څخه راځی یونوی شی پخپل وجود کېښ لیده، او یوبل ژور
احساس دده په زړه کېښد (حبیبه) په نسبت پداشوی و، چه دی دهنو له نوم څخه خبر نه و.
فقط د ومړه پوهیده چه د (حبیبه) دنزدی کیدلو په وخت، اود (حبیبه) دغږ دآو ریدلو
په ساعت کېښ، اود (حبیبه) په خیال کېښ راتلو ځنی، بی اندازی نشاط، او محظوظت، او
خوشحالی ورته پینښتې، او لدی شیانو ځنی دده په زړه کېښ غورځنگ، او په روح کېښ
دآلو تلو علامی پیدا کېزی.

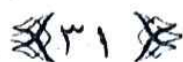
هر کله چه هغه له دی څخه زیات بل شی پخپل وجود کېښ نه لیدلو، او هم نه پوهید چه
څه وکړی؟ نوچوپ به و.

ورو ورو داسکوت، اوچو پیدائی په حیرت، او حیرانتیا باندي بدله شوه.
وروسته له هغه به ډیری ورځی دخپلی خونې په یوه کنج کېښ گوښی ناست و، او تری
تری به ځی یولوری، او بل لوری ته کتل.

پدرومینیو ورځو کېښ به (حمید) له دی خپل حالت ځنی به تعجب کېښ وده، او ترا به ځی ورځنی
خود له ولی په تدریج سره ځی داترا خورل، او تعجب هم ورک شو، او هر چیری به لکه
یوبت غوندي وچ کلک ناست، او ټپه ټپه به ځی یو خواته کتل.

لنډه داچه په دی روحی بحران باندي یوه هفته بیتلا و.

یوه هفته تیرید شوه. دده دروحي بحران دو رد تمامه شوه، او هغه پښت او رچه درومینی شمله ځی
او حته شوی وده دمپد- زیاتیدو، او تودښت ځی ساعت په ساعت ډیریدو.

اوس بود شو چه دی عاشق شوی دی ، او به یوی داسی اوئی بلا اخته شوی دی
چه هر سرئی غم دی ، او به داسی یوه تیه تیاره کنی پروت دی چه « پاکئی تری ورك دی »
او یاد یبنتانه دمتل سره برابر داسی یولخی کنی ولاړدی چه « دی خواته ئی گرننگ او هنی
خواته ئی پرانگ دی . که دی دخیلی عاشقی درد دوا کوی برسیره په دی چه ددناشر مندگی
او رسوائی او دعقبی باز خواست ورته پینیدونکی دی گویا دی له خیل مهربان ، او بناغلی
مشر ورور سزه (چه کت مته دده دیلار په منزله دی) یو خورا لوی خیانت هم کوی ، او
که دی فکر ، او تصور پسی بالکل ونه گززی په زړه کنی ئی د (حبیه) د عشق داسی کاری
غیثی لگیدلی دی چه دهنه ایستل فقط د (حبیه) دناز کی گوتی کاردی ، او دهنه برهار
علاج فقط د (حبیه) وصل دی ، اوس .

کود وخت به چه (حمید) د خیل ورور دشفقت ، او دمرحت ، اود یالنی ، اود مهربانی
مراتب یغیل زړه ئی گرزول ، او چه بیا به ئی دخیلی عاشقی ددی نوی درد تصور کاوه
نو دنیا به ورباندی گرده تاویده ، او خرخیده ، او وینتان به ئی زیگه شول او جگ جگ به
دریدل ، اومصم کیده به چه بایدی داچتی فکر ، او داشیطانی حرکت چه دده دشرورور
په نسبت خورا در وند خیانت دی هرو مرو پریزدی .

او هرخله ئی چه د (حبیه) ملاحظت اولطافت ، او حسن ، او کرشمی ، او دهنی عشق ، او محبت
په تصور کنی ورتلو ، اولیده به ئی چه له دی لخی هم رغیده نشته نور رازار به ئی ژول
او غتی غتی اوبکی به ئی له سترگو خغه بهیدلی ، او ویل به ئی چه خدایا اڅه بلادی را بانندی
اورولی ، اوڅه سخت تندردي را بانندی غرزولی دی .

خدایا استا دخیل حبیب په لحاظ ، او خاطر سره یازما زړه د (حبیه) له عشق ، او مینې

خسته خلاس کبری، یازماساه را خسته واخلی، او به شرمومی مه شرموی، اودباغلی (مجیدخان) به
مقابل کبش می خیانت کرد، او متجاوز مه گرزوی .

سره له داسی راز نارو اوسورو د (حبیه) محبت، اوعشق ده بانندی لازیا تبده، اودهنی
دمینی لمبه دده په گرد وجود کبش بلیده، اوتل به ئی سترگی دوره په لوری ختلی وی
چا دیوی خوا، اوبلی خوا تیریدو په وخت کبش ئی تل وینی، اوغزور به به ئی ددی دغیر داوریډو
دیاره خبرو، او خپلی سوگمی به ئی رابنکودلی چه ممکنه ده دهنی خوشبوئی ئی ترسوگور
شی، او ډیر خلی به دی په (حبیه) پسې همغسی زغاست لکه چه (حبیه) پخوا په ده
پسې تله ازر تله، اوخوا دخوا د به ئی کومه موضوع پیدا کړی هنی سره به ئی خبری اوتوفی کولی .

او په عین هغه حال کبش حده حیرتک به له خبرو، اوکسلو خسته متجاوز ښودو ته بریدی
کیدل، زر تر زره به ئی د (مجید) خپره په مخ کبش د ده اوله لاس وړاوخنی به لری کیدلو
د ورور وی و ضیفی به د حال په ژبه ورته ویل سی (حمیده) داچتی خبالونه چه د
او عقبی دخرابوی، او تازما خوا خوزی ورور پمخ کبش شرموی، له سر خسته و باسه! زما
دجرم په نسبت، چه تاسره می ډیری ښی گڼی کړیدی، تل امین، او وفادار اوسه .

که رښتیا اوری! (حمید) هم همداسی غوښته، اوهمدا به ئی تل په زرد کبش و. مگر خوارخه
وکړی، چه دده دزرد اختیار دده په لاس کبش نه وه. دده غمان، او واک دبل چا په لاس کبش
او بلا اراده په دا خطر ناکه کښه کبش (چه پاتی ئی معلوم نه وه) لوبیده .

دده میل، او خواهنش همداو چه باید ودریزی، او په دا بی سر او سامان چول
او ییا بان کبش نه ئی، مگر بل یو لوی قوه دده عشق ئی بولی دی به ئی د شاله لوری
تیل واهه، چه هله! زرکه لاشه! در یزه مه!

اتم ٲوك

(حبيبه) هم د (حميد) په درد باندي اخته وه . هغی هم له دی غم رانگيزه عاضی
 عُنی (چه د عشق په نامه سره ياديزی) څه پرڅه لرله ، مگر ذاتی عفت ، او فطری
 عصمت ، او دميره امانت ، او دميرمنی توب و فاداری ، ددی په مخ کښ يو لوی دیوال
 او دپښگ سد په شانی ولاړو ، او دخپل زړه خبری می نشوی ښکاره کولای . نو پخپل
 زړه کښ به می په پته سره غم کو لو ، او رنځ به می ایستلو ، او په خوله به می هیڅ نه ویلو
 مگر داد پښتو دلنهی مفهوم به می تل په زړه کښ گرزولو

پت مین یم پت به ژا دم

پتی به او ښکی گریو اڼه ته تو یو ۴۴

د (حميد) خونى ته به اوس ډیره بړ ورتله ، مگر تل به می خپلی کړ کی څخه ، د د
 خونى ته کتل ، او دد گړد حرکات او سکنا ت به می لکه یوماهر عکاس د غور په سترگو
 سره لیدل ، او د هغو عکاس می پخپل زړه کښ ثبتاوه چه د نه لیدلو په وخت کښ له هغو عُنی
 استفاده وکوی .

د (حبيبه) په زړه کښ به وه چه خپل کار پسى لاره شی مگر کار به می له لاسه نه
 وپورته . غوښتل به می چه له خپلی خونى عُنی بهرته لاره شی ، مگر ددی په پښو کښ به قوت نه و
 چه یا خپزی

(حبيبه) هم په دوه مختلفو حسو کښ لویدلی وه ، له یوه لوری عشق اوله بل لوری
 « وظیفه » ددی په زړه کښ سره په جنگ و ، او هر یو به خپل قوت او قدرت ښندلو تر څو
 چه بری مونده کاندی او (حبيبه) هغی خواته ورکش کړی . داخواړه کی په دی منځ
 ښ سرگردانه او حیرانه پاتی وه ، او هیڅ نه پوهیده چه خپل لیونی زړه کی سره څه وکړی .
 که کوه وخت به (حميد) له کوره بهر وتلی و ، نو (حبيبه) به دانگړ لو می دروازی ته

سزگی نبولی منتظره به ناسته وه ، چه (حمید) به خه وخت بیرته رانخی همداه چه (حمید)
به تنووت (حبیبه) به دهغه له مخ لحنی تیتیدی به کور کیش به پتیده اوهمته به ئی سر به دواوو
لا- و کیش نبولی زار زار به ئی زدی .

دشی له مخی به چه دوی گرد ددودی اوچی لپاره سره تولیدل (حبیبه) به په دیرمشکل
سره خیل لخان اداره کاوه ، اوترخیل واك لاندی به ئی ساته اوپه هره وسیله سره چه کیده
لخان به ئی آ رام بنیکاراوه . د (حمید) حال هم دگدلون په وخت کیش کت مت د (حبیبه) په شان و .
(حمید) له بوی مباحثی خغه به ئیسی تل گوری چه دبنخی رنگ ئی ورخ به ورخ تغییر مومی

اومخ ئی تک زیر آ ویتی دی او همداسی ئی دورور وضعیت هم ورخ به ورخ ورائیزی
مگریه سرباندی ئی نه پوهیدلوچه (حمید) باندی خه شویدی ؟ چه ورخ په ورخ دنگریزی
او ضعف او تقاهت ئی آخری درجی ته رسیدلی دی ؟ او همداسی حیران ره ؟ چه (حبیبه)
ولی غمجه بنیکاری ؟ اودمخ کل ئی مرادی بریبی ؟ اوتل ئی دلخوانی په بهار کیش دخران اثر
بنیکاریزی ؟ ..

په زبنتیا سره دالکه لمرغوندی بنیکاره وه چه هم (حبیبه) په دی و رستبو خو
هفتوکیش دیره غمجه او پریشانه ده اوهم (حمید) ورخ به ورخ خرابیزی .

(حمید) چه خیل ورور سره دیره مینه لرله اوهم ئی بنخه ورباندی دیره گرانه وه ددی
حال اوتغیراتو له لیدلو لحنی دیرحیران او پریشان و . دده په خیال کیش داسی راتله چه د (حمید)
دپریشانی سبب خوبه همدای چه امتحان ئی نزدی دی ، اودی دهغه له نتیجی خغه ورریزی .
مگرد (حبیبه) دخیگان په علت باندی هیخ نه پوهیده ، اوپه تعجب کیش یروت و ، اوهر خومره ئی چه
به دی موضوع کیش فکر واهه په درك باندی ئی نه پوهیده - د خوورنخو له فکر و هلو لحنی
وروسته دائی په چیرت کیش راغله چه بنا ئی (حبیبه) به دکور له دیر و کیناستلو خغه به تنگ
شو بوی ؟ .

ورو و رودا فکر د (مجید) په ماغزو کښ فوت و نیولو ولی چه بل هېڅ بودایل د (حبیه) د پریشانی لپاره دده په زړه کښ نه ورتلو او په عین حال کښ دی خبری ته ئی دیره تلوسه وه چه هر و مرویشانی د (حبیه) د دی د درد تشخیص په ښه شان سره وکړی

هغه وخت چه دا وها مو سخته سیلی ، او د بدگمانی طوفان د چاروڅ یخیلو منگلو کښ ونیسی ، له هر لوری پریشانه فکر ونه په هغه باندي برغل کوی او هجوم راوړی ، او هغه خیل خوراسیک خیالات ، کت مټ د حقیقت په صورت سره وینی . ترخوچه د داسی وهمی او چټی فکر و په سبب سره ، له روحی پریشانی لځنی خلاصی پیدا کاندی ، نوله دی جهت پوهانو ویلی دی چه انسانی روح نه هېڅ یو آفت له تریدید او شک څخه زیات ضرر رسوونکمی نه دی ، او ښانی چه انسانان تل خیل لځانونه له شک او تریدید لځنی ژ غوری .

(مجید) هم په دی موضوع کښ د شک او تریدید له لاسه په لځان رسیدلی و . او آخر ئی دا خبره په زړه کښناسته چه (حبیه) فقط د کورد کارو اود دیری ناستی دلاسه ، دسل او ددق په رنځوری سره اڅخه شوی ده . نواه دی حبه ددی د علاج په تدبیر کښ شو .

له یوی خوا د (حبیبی) کورنی کارونه دو مرد دیر و ، چه یوه شبه هم له صبانه ترینگاپوری وزگاره نه وه ، اوله بل لوری (مجید) هم نه شو کولای چه خپله ښځه یوانخی بی له کوم محرم څخه پرینزدی چه چبری لاره شی .

دامشکلات زړه منځه وړک شول . ولی چه د (مجید) په زړه کښ دا خبره هم ټینگه شوی چه (حمید) به هم د امتحان له تاره لځنی خپه وی ؟ او شپه او ورځ ئی د خپلو سبقو په تکرارولو او گردانولو سره خپل ماغزه گر زولی ؟ او داضف اوناتوانی هم له دیر و مطالعی اود زیار ویستلو په سبب ورپښه شوی ده ؟ نوله دی جهت (حمید) ته هم گرزیدا اوتفریح په کارده .

به دی خبره بانندی خبر نه و ، ارانه یوهیدو چه کشر ورورئی (حمید) له بیرو ورورئو
را بیسی له لیکلو ، ارلو ستلو ، اوسبق ویلو لحنی بیزار شوی دی ، او دا ضعف ، اوانا توانی
اوریشانی له بل لوری ورته رسته شوی ده .

خیر ! (حمید) داسی یوقصد ، او اراده وکوله چه له دی په وروسته به دصباغی اویگانی
له مخی (حبیه) دده له کچنی ورور (حمید) سره لږ څه بهرته درومی ، او وروسته
له نه گردش او تفریحه به دواړه بیرته سره رادرومی .

گویا (حمید) پخپل خیال کښ په یوه غیښی دوی نښی ویشتلی یعنی غوښتلای چه په دی
وسیلی سره له بوخوا (حبیه) له پریشانی او گوښی توبه لحنی خلاصه کاندی ، اوله بل لوری ی
په زړه کښ خپل ورورته هم (چه په خپلو سبقو کښ له درو زنا و بستلو څخه نالکلی زهه شولدی)
خه تفریح ، او فهم غلطی ورکړی ، او دا کار دده په نظر ډیر ښه ښکاریدو .

یوه شنه به داسی حال کښ چه (حمید) پخپل تور کښ په ظاهر سره په مطالعه کښ مشغول و
یعنی کتاب ی پخپل مخ کښ پرانیتلی ، او ورته کتل ی ، مگر فکر ی لکه یو وحشی مرغ
دکتاب له تور یو لحنی په تښته ، او په یوبل عالم کښ الوتلو ، (حمید) ور بانندی ننوتلی ورته
وئی ویل :

زما جانه ! دومره زیاته مطالعه مه کوه ، چه روغتیاته دی ډیر نقصان لری ! وروسته
له دی څخه لږ ساعت چوپ شوی ، او په چرت کښ تللی بیا په خبر و شوی (حمید) ته یی وویل :
زما دسترگو توره ! پا څه نن شپه د سینما سبیل ته لاره شه ، چه پاه د غلط شی !
اگر که (حمید) هیڅ نه غو بستلو چه له کوره بهر شی
مگر دلږ څه فکر وهلو څخه په وروسته ، دخپل دو ورور له دی خبری لحنی خوښ شو ، او په زړه
کښ یی دا خبره تیره شوه ، چه دی مشغولتیاته می تراوسه پوری پام نه وه شوی ، ولی زه
تل بغواله دینه چه د (حبیه) دمینی لمبی زما په وجود کښ نه وی بلی شوی ، دسبق په ویلو

به بخت رم ، اوفقط خوخلی سینماته تللی یم ، او اوس دادی چه د (حییبه) دعشق په اورکین
سوزم ، راشه چه نن شیبه سینماته لارشم ، که خدای کړی وی گوندی چه هلته می پزخه یام
غلط شی .

نوزر یا خیده ، او دریشی ئی واغو سته ، او له خپلی خو نی لخی بهر شو . که گوری
چه (حییبه) هم خیل کالی آغوستی او خان ئی سنبال کړی ، دانگړه مخ کین بهر وتلوته تیار دده .
(حمید) ددی منظری له کتلو څخه نزدی وچه بیهوش شوی په مخکه وپرسی ، مگر په دیر
مشکل سره ئی خان و نیولو ، مگر ینا هم دده په وجود باندی لړزش ښکاره و ، او غا ښونه
به ئی یوه بز سره اگیدل ، او لنگیو کین ئی دریزیدیدا اثر معلومیده .

په عین همدی وخت کین چه (حییبه - او - حمید) دواړه په حویلی کین سره یو لځای کیدلو
(حمید) هم ددوی تر شار سیدلی (حمید) ئی مخاضب وگر زاړه چه «زویه» (حییبه) هم خان
سره سینماته بوزه ! .

دی لنډی گندی جملی په (حمید) باندی خوراعجیبه تاثیر و نه وغور لځول ، او دی ددی خبری
له آوریدو لځنی په داسی یو حالت کین ولویدولکه چه دا ورعتی غتی سکرو تی دده په سر
او لځگر کین لویدلی وی .

ییا مخکه ور باندی گرده وخر خیده ، او په سر کین ئی سخت دوران پیدا شو ، او که په دیوال
باندی ئی تکیه نه وی کړی ، هېڅ لری نه وه چه لښکس ئی خوړلی ، او لویدلی به و .
ناخپه دده په زړه کین دا خبره تیره شوه چه ښا ئی زما ورور به زما له دی معاشقی
لځنی خبر شو یوی ، او اوس ئی زما درسوائی لپاره دانقشه روغه کړی وی .

زړه ئی غوښته چه یوه بی ترا چیغه ووهی ، او په دیره زاری ، او خواری سره دا حقیقت
خیل خوا خوژی ورور ته (لکه چه دی) هغسی رنگه خر گند کاندی ، او دخپلی دیگنا هی
او لځان ژغورلو په نسبت دده په مخ کین قسمونه وخورئ ، او ولورئ .

مگر یغزالدی خنجه چه دی خپله خوله و خوزوی (مجید) و دانندی شوی له جیه می یوشل
ر و یگیز نوته و یستلی ، اوده ته ئی ور کر او، اویه یود معمولی لهجه سره می ورته و ویل
چه « داهم واخله » .

ددی وضعیت ، او خبری خنجه فی الحال (حمید) و پوهید و چه ورورگی لادده له عاشقی
لخنی خبر نه دی.

سمدلاسه یوه بله لویه وسوسه ، او سودا - ده ته ورپینه شوه ، او هغه داوه چه که دی
او (جیه) په دی ته تیاره شیه کښ له دی لویه عین تر سینماپوری لادشی ، او بیا په سینما
کښ یوه موده سره یو لخوا کښینی ، او بیا له هغه لویه په نیمه شیه کښ سره بیرته را درومی
مبادا چه له ده لخوا چې له شریعت ، او انسانیت خنجه کوم حرکت صا در شی، او لخوا دد بیا
او آخرت په شرمو بانندی و شرموی !

هغه غوښتل چه دخپل ورور په نسبت وفادار اوسی او دده حر - ته ترخو ئی چه عقل او فکر
په سر کښ وی گوتی ورنه وړی ، مگر یخپل یاغی زدگی بانندی ئی چندانی داوینه نه لرله .

هو! دی پوهیده چه انسانی روح د عشق او د بهیمی قوی په مخ

کښ ډیر کمزوری او ناتوانه دی . اود هوسو او خواهشو په مقابل

کښ کت مت دیوه میاشی په شان د سختی سیلی په مخ کښ دی .

اودا خبره ورته معلومه وه چه هوس لرونکی زړه و حشی غرضی

غوندی له اسلامی او امر و او اخلاقی تعلیماتو لخوا در د ائلو

ورشوته تښتی .

نوله دی سببه د (حمید) زره نه و ، چه (حبیه) سره یولخای له کوره ووزی ، لیکه
چه یخپل خان باندی ویریده ، چه واک می له لاسه بهرنشی ، اودامانت داری او دوفاداری
له حدوده ، بهربیل کینتر دی .

همداو هغه لاس می چه دنوت دا خستاو لپاره غز ولی و ، ور بیرته می لړ لو ، او
په لړزیدلی غز سره می ورته وویل : « نه ! زه نه لحم ! » .

(حمید) ورته وویل : « نوکالی دولی واغوستل ؟ » .

اگر که دا سوال ډیره یوه عادی او معمولی خبره وه ، هر کله چه (حمید) خپل لاس
او بښی په دی لځای کښ ورک کړی و ، هرڅو مره می چه په خپل فکر او ماغزو باندی زور
واچو لو ، چه دخپل دنه تگ لپاره کومه بهانه او پلمه جوړه کړی و می نشوی
کولای ، فقط دو مره می په زړه کښ تیره شوه ، که په دی موضوع کښ
څه زیاتنی خبری وکړی ، نه چه دا پته خبره می ښکاره ، یا ئی ورور ور باندی بد گمان شی
ناچاره می بیا لاس ورووژد کړی نو ت می ور لځنی واخیست اوله (حبیه) سره یولخای له
انگړه لځنی ووت .

(حمید) د کوشی تر آخره پوری له دوی سره لار . او هلته می په ورو چه (حبیه)
یوه نشوه خپل ورورته وویل : « په داسی یوه لاره تر سینما پوری لار شی چه په هنی لاری کښ دخلقو
بیر او باه کم وی ، اوتاسو په هوسائی سره لار شی اوراشی اودتگ په وخت کښ د تل
(حبیه) ته یام وی . »

دی خوارنه پوهیده چه هغه یخپل لاس وازده پیشوته و سیار له ا یائی اور د بارودو تر خوا
ولگولو ا اړنده شوی تښه می یخپله بڼه ووهله ا ا ا

څه به وکړی شی د دنیا فانون همدا سی چلبیزی ، اوسری دداسی کاروبه فلسفه باندی نه پوهیزی .

دخاترو عادت په دی باندی جاری دی چه له قضا او قدر خنی شکایت
 و کړی او د بد بختی او مصیبت په وخت کښ له فلکه پتی ولری
 مگر په دی باندی نه پوهیږی چه تن د خطر او مه انسانان خپلو خانوته
 پخپلو لاسو سره تاوه وی. او هر هغه بد بختی او مصیبت چه نن چاته
 پینږی د هغه غفلت او دبی پروائی نتیجه گنله شی چه پروون ئی
 کړی و ه .

(حبیبه) او (حمید) دواړه سره یوځای له کوڅو او بازارو څخه تیریدل ، اویه ټولنو لارو
 کښ په جوړه چوښتیا سره روان وو ، او یوه هم له دوی څخه شو نوی له خوښی
 هرکله چه له لوی بازار څخه چه هلته د یراز د حاب و تیریدل ، نو دواړه سره رډل
 شول ترڅو چه یو بل سره غلط نشی .

(حمید) د (حبیبه) په نژدیکت سره پخپل وجود کښ د اسی یو ارتعاش او اضطراب
 محسوساوه چه له نشاط او دیر خووند څخه روغ شوی و .

دا احساس چه مرکب و له عشق او اضطراب ، ارله ویری او تفکر څخه ، (حمید) ته ئی
 دمد او جزر ، یا قبض او بسط ، یا خوف او رجا غوندي یو حالت بڼلی و .
 (حبیبه) ته به ئی چه کتل د عشق لمبی به ور باندی بلید لی .
 دد نیا رسو الی او د آخرت د پوښتنی خیال به ئی چه کاوه ، و یرید به .
 خپل ورور ته به ئی چه فکر کاوه اضطراب به ئی زیاتید .

که به لږ په دی بده مسئله کښ لڅیر کید . نو له حده زیا ته اند ښنه او خو را ډیر .
ویره به ور ته ښید .

دا گرد مختلفه احساسات سره غوند شوی ، په ده باندی یو عجیبه حالت
طاری شوی و چه له لږو یا نو او شراییا نو سره ئی فرق نه کید لو . لکه مست
شو یو او بیخود انو غوندی په لاره تلو . خیل واک ئی په لاس کښ نه و
خو لخلی ئی له نورو تلو نکو سره ټکر و خود لو یو لخلی نژدی و چه سخت په لڅکه باندی
و لگیزی سر ، یا ئی اور میز مات . شی بل لخلی ئی یا یو سخت کنگس و خود لومگر آفرین
دوی په (حبیبه) باندی چه میرانه ئی وکو له ، اوز ر ئی له لاسه وښو لو او ویری ئی
نه ښو دلو چه و لو یزی ۰۰۰ او که چیری په هغه سر ک باندی چه گر د په ډیر و
او پلنو پلنو تیزو باندی فرش شوی و ، لو یدلی وی ، مړ به و .

ددی حالات له کتلو څخه گردو تلو نکو ، دی مېر نی ښځی ته تحسین او آفرین وو یلو
او دی سړی سره ټو لو کسا نو همدردی کو له ، او ویل به ئی چه خدای د دی ښځی ته
خیر او برکت ور کړی چه داسری ئی له مرگه لڅنی خلاص کړ لو .

وروسته له دی څخه چه د (حبیبه) یاسته لاسونه دده په وجود باندی ولگیدل ، او هغه
له نژدی څخه ددی په بوی باندی متحس شو ، نو لږ څه په خود شو ، مگر دده په گردو
اعضا ، او پلو باندی داسی بوی بیقی شراری نفوذ ، او جریان لرلو چه له خو شعالی
او نشاطه لڅنی روغ شوی وه ، په بله ژبه دده په وجود کښ دارازی وضعیت پیدا شوی و
لکه چه دنری وزمی له تبرید و څخه دیولوی تالاب په مخ کښ له او بولڅنی کککی کککی
حیی پیدا کیزی .

اوس نویا د ټپنگیدا فوه دده په وجود کښ نه وده پاتی ، او واک ئی بیاله لاسه وتلی و .
ولی چه ییائی پخپل زده کښ هغه دده بوله بله مختلف احساس لېداو چه عبارت دی له عشق

اومینی ، او وفاداری ، او وظیفی خنجه ، اولرخه شیهه تیره نه وده ، چه بیاهنه دواوده احساسات
 یخلو منغو کبش په شخره شول ، اودهغه په وجود بانندی بیاهنسی د مغلوبیت یوه منظره
 ینکاره شوه ، اوبیانی اراده له لاسه بوتله ، او نه پوهیدو چه دده په ما غزو بانندی خه
 ندره لوید و ، چه دی هیخ نه پوهینزی ، چه خه وگری ، او په کومه لار شی .

دی خوار په دی حالت کبش لکه هغه ناز که بڼه یاتنکی وج وا بڼه ، چه دستختی ندری
 سلی د جریان په مقابل کبش پریوتلی وی ، واقع شوی و ، اوبی واکه قد مونه به ئی آخستل
 ؛ و (حبیبه) سره لکه یوبیهوش شوی سړی خنگ په خنگ تلو ، او دتلونکو په دله کبش به ئی
 ډیر لخلی له نورو خلقو سره تکر و نه خوړل او پرته له دی خنجه چه کله به ئی بڼه ، او کله
 به ئی لاس ، او کله به ئی ، اوزه او کله به ئی سر ، او تیر ، اوشاپه یخنی شیانو بانندی لگدل
 او خوز بدل به ، اوبل لاس ئی کلک د (حبیبه) په ناز کو منگلو کبش نیولی شوی و ، چه نه ئی
 یر یبوده چه ولویزی ، نور په بل شی بانندی هیخ نه پوهید و .

(حمید) په دی وخت کبش په یو مرموز : اوجهورول وضعیت سره اخته دی . فکر : اوبخال
 ئی ډیر زیات خراب شوی دی . دحاکمی قوه ورنه ورنه ده . تغل ، اوبوهنه تری هیره
 شوی ده . دماضی ، او دحال ، او دمستقبل خبری ټولی دده په ما غزو کبش سره غونډی شوی
 دهنه په مخیله کبش ئی یوعجیبه معجون ، او مخلوط روغ کړی دی ، چه دی خوار دهنه په سر ، اوبر بانندی
 هیخ نه پوهینزی ، اورد ، اولودن تری ورك دی . فقط په دی تپه تیاره کبش ئی کاه کله دخپلی
 دمور (فاطمی) اودخپل ورور د (مجید) ، او دخپلی د محبوبی (حبیبه) شهره لید له
 اوبه تیره د (حبیبه) مخ دده په نظر کبش داسی بڼااسته بریښیدو چه په هغه بانندی درنا یوه
 یرده (لکه چه کله کله له سپوږ می خنجه چا پر دنور شپول لیده شی) لوید لی وی .

(حمید) په داروحي شور ماشور او غوغا کبش په خیل وضعیت ، او موقعیت ، اوتکلیف
 بانندی هیخ نه پوهیدو ، تردی چه په دی بانندی هم نه و خبر چه دی ولی نن شپه له کوره

وتلی دی ؟ اودا غیر مترقبه لطف، او مرحمت د (حبیبه) له لوری دده په نسبت ولی بنندل کیزی ؟ اودی خرنګه له (حبیبه) سره خنګ په خنګ، اولاس په لاس روان دی ؟ .

د سړک په ار ته کښ چه هلته دخلقو پیر و باړ لږو، او رڼا ډیره لویده (حبیبه) ناچاره شوه چه (حمید) و دروی ، او په سدغی کاندی، نو وروسته له پښه نیواو خڅه می (حمید) ته وویل : « زما عزیزه ! لږ لځان بید از کړه چه چیری ونه لویزی ، اوکوم لځای دیباخوز نشی او که د طبیعت ډیروران وی . رازه چه د سینماله سیل لځنی تیرشوی بیرته کورته لاړشو » . سبحان الله ! ددی خبری یو عجیبه اثر په (حمید) باندی ښکاره شو، او سدلاسه غی په خوب ویده عقل، او پوهنه له خوبه لځنی و پښه شوا، او په رڼو سترگو سره غی ولیده چه د (حبیبه) تر خنګ لاس په لاس مخامخ ولاړدی . سدلاسه دده د ورور خبره هم د ده په مخ کښ ودریده ، او زرغی بیا له حیا، او وفا، اودامانت له سیه سترگی پتی کړی . چه (حبیبه) سره سترگی په سترگی نشی ولی چه (حمید) ډیر یو مسلمان، اوباجبا، او شرمناکه لځمی و . مگر په دی ډنډ کښ د عشق او مینی له لاسه لویدلی و ، نولځکه چه لږ څه پخود کیده د خجالت ، او دشرمندگی احساس غی په وجود کښ له وراښکاریده .

ومو ویل چه مینی، او وظیفی د ده په روح کښ جنګ او شخړه سره اړله . یعنی د (حبیبه) مینه ، او د ورورولی وظیفه .

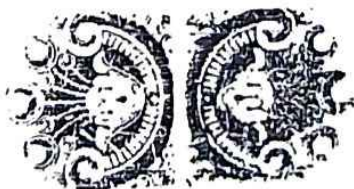
هرکله چه مونږ غواړو چه زمونږ ښاغلی لوستوونکی په دی موضوع باندی په ښه ډول و پوهیزی ، نودلته یو تشبیه یا یو مثال راوړو ، اوهنه دادی چه دلته د مینی مجسمه ، عبارت ده د (حبیبه) له وجود خڅه ، او د وظیفی مقصد ، مطلب دی د (حمید) له ذاته لځنی گو یا چه دادواړه کسان ، دمپدم پر له پسې د ده په زړه کښ ښکار یدل ، او بیا پتیدل .

د (حمید) خیره به ده ته په وظیفه پیژند او سره توصیه کوله ، او خپل محبتونه، او روزنی او شفقتونه به غی ور په یاده ول ، اوله ده خڅه غی د وفاداری اودامانت شماری انتظار لرلو

د (حبیبه) شهره چه دده به نظر کښ ښکار یده به خپل عجیب قدرت سره به ښی نور هر شی دده له یاده وپستل .
اوپه دی وخت کښ به (حمید) دهغه تیزی به شان وه چه به سخته گرمی کښ دیو خو رایغو
اوبو دکاریز دویالی به غاړه و لاروی ، او غواړی چه له هغو اوبو لڅنی لږڅه وڅکی او خپله تنده
پری ماته کړی . همدا چه او بوته لاس وړاندی کړی سمد لاسه یو سړی راشی
اوپری ښی نزدی چه او به وڅکی ، یعنی په مجرد ددی چه (حمید) غوښته چه (حبیبه) ته گوئی
ور وړاندی کړی ، فی الحال دده د ورورمخ ور په یادیده .

بالاخره (حمید) منلوب شه ، او وظیفی دمیښی په مقابل کښ مقاومت ونشو کولی ، اود
مخلمی توب احساساتو گردنورشیان له منځه وړک کړل .
(حمید) اوس په ډیر و بدو خیالو بانندی مشغول دی ، اولنگه هغه کسان چه دتبی به حالت
کښ پرته پرته ویل کوی ، دی هم په چتی چتی فکر وکښ پروت و ، اوهره گری به هرهرشی دده
په زړه کښ گرزیدل ، اود لاسه ښی نه وه پوره چه دافضول خیالات له خپل خانه لری کړی .
په همدی خیالو او اندیښنو کښ ډوب دسینما دروازی ته ورسیدل ، او (حمید) د(حبیبه)
په تو مبل او اشاره سره بیاله خپل چرت لڅنی وتلی اوزرښی دسینما داوولی درجی دوه ټکوه
آخستی او دواړه سره لاس په لاس دسینما په خونه ورننوتل .

❖ ٤٥ ❖

❖ نهم توك ❖

(حبيبه) موهيره كره ، رالحى اوس وگوروچه هغه شه حال لرى ؟ ..

(حبيبه) هم د(حميد) په شانې په يو عجيبه كشمش اخته وه .

مگر بندځى داسې يو خاصيت لرى چه دخپلو احساساتو په پټولو كېن

له نارينو ځنې ډيرى ښى دى ، او په دى كار كېن يوه خاصه ملكه

لرى . د بندځى ضمير د سمندر بى پايانه سيند غوندى دى چه ډير

طوفانونه ، او موجوده پخپلو ژورو ځايو كېن ساتى او په مخ ځى هېڅ

يواثر هم نه ښكاريزى په مياشتو او كلونو كېن رنځ باسى او

زحمت په ځان آخلى ، مگر خپلى شو ندى هم نه خوځوى . په

راز رازتكليفو او ربرو باندى اخته وى ، ولى ددى له خولى

ځنې يو آه هم نه ووزى .

(حبيبه) هم عاشقه شوى وه . رنځ به لى ويسته ، زړه به لى له غمو څخه ډك و ، مگر به

خوله به لى هېڅ نه وپلې لكه چه داهم وظيفه شناسه وه او له وفادارى او امانت دارى ځنې ډكه وه .

بولوی تفاوت او فرق ددی او د (حمید) به منخ کین هماغه تو بیر وه چه دینگو
 او بارینو په احساساتو کین تل لیده شی ، او مونز هم هغه ته پاس اشاره وکړله ، او تر اوسه
 پوری پوهان ددی تفاوت او تو بیر په حقیقت باندی نه دی پوه شوی او که کومه ورځ هغه
 تیاره تمکی باندی رهاو او پزی ، او داتوره ورپخ دشر د ژوندون له مخی خنی ور که شی .
 نوالته انسانان به یوقده نور هم دسعادت او د نیکی بختی په لوری دروسی .

اگر که په رومینو ور لخوا کین دیر شانی نینی د (حبیبه) به خیر د کین لیدی کیدی ، مگر دانسی
 به دوسره نری او ناخیزه وی ، چه هېڅوک به د هغو په لید او د هغی په هغه درد باندی
 چه ددی په زړه کین پروت و ، نه پوهیدل . او چپ له دی خغه که به څوک د (حمید) حرکاتونه
 خیر کیده ، بیه به پوهیده چه (حمید) د عشق لمبو و هلی دی .

هو! (حبیبه) هم د (حمید) په درد باندی اخته وه . او د هغه په شانی شی غو سنل چه به خیل
 اسلامیت او امانت او وفا باندی ټینګه ولاړه وی .

بند ! اوس ددی خبری مخی مخ آروو ، اوسینماته گورو چه هلته چه پینیزی .

هغه فلم چه په دی شپه ښودل کیده ، دعاشقی یو دیر ښائسته فلم وه ... یوه گاد دیوان یوه
 ښائسته ښځه پخپلی گادی کین کرا کړی وه او د سفر په منخ کین گاد دیوان په دی ښځه باندی
 عاشق شواو په هغه هوټل کین چه دوی د شپې له مخی ښکته شوی وو ، د آشنائی تاری ورسره
 و غزاود ...

(حمید) ددی برخی په لید او سره بالکیل بی واک شوی و ، او دده احساسات داسی
 خوځیدلی و چه نودی و هملته (حبیبه) ته لاس ور واچوی او په غیز کین ای و نسی لکه
 چه په دی قصد سره له خیل لایه هم و خوځید او مگر په مجرد یا خید لودده فی الحال خراغوه
 بل شول اودی هم بیرته کیناستو .

د بلی پردی تر شروع کیداو پوری ئی په ډیر دقت او په لخبیر لخبیر (حبیبه) ته کتل هوانیز
نه پوهیز وچه په دی وخت کښ ئی څه خیال پلوه ونه پخول، او په کومو کومو چرتو کښ ډوب تللی و
فقط دومره پوهیدی شوه چه دلخامی توب تر تاثیر لاندی بالکل راغلی او نور گردشپان ئی هیر کړی و....
په دوهمه پرده کښ د گادیوان معاشرت له هغی ښخی سره شروع شو او په بله شیه
گادیوان د هغی ښخی په چیرکت پریوتلی ددوی د ناستی او د ملاستی منظره لیدونکو ته ښکاره
شوه او وروسته له هغه ځنی بیا خراغونه بل شول .

ښاغلی^۹ لوستونکی پخپله تصور کولای شی چه ددی مناظر و دلیداو په وخت کښ به (حمید)
په څه فکر کښ و، او د (حبیبه) به څه احوال و. لکه چه دواړه لخلیان، او دواړه عاشقان، او دواړه
معشوقان واقع شوی و، او اوس هم څنگ په څنگ سره ناست دی، او داسی پښی ته هم گوری.
(حمید) بچاره د شیطان به لاس کښ ولویده، او نور د مقاومت طاقت ور ځنی وړک شو، اوس
دو ځینی دیژندلو فکر ددی په زړه کښ هېڅ نه را تلوه، او غوښته ئی چه زړ تر زړه د سینما له خونې
څخه ووزی. مگر دواړه بی سده شوی وچه دخوزیدو طاقت ئی نه درلود، نولاعلاج همنسی
ناست پاتی شو. بیا خراغونه مړه شول، او د سینما بله پرده ښکاره شوه په دی پرده کښ د عشق
او عاشقی بدی فسی، او خرابی پښی خر گندی شولی، او د گادیوان د هغی بد بختی، او تبا هی
مناظر وښودل شول چه هغه ته د شهوت پرستی، او عاشقی له لاسه ورپښ شوی و .

هغه ښځه ئی له لاسه ووتله هملک ئی په ښخی، او واورو کښ مړ شو، دی پخپله درپه در، خاوری
په سر شو، او پای ئی معلوم نه شو، چه چیرته لار .

(حمید) په داسی چرتو کښ ډوب و، چه دی برخی ته ئی هېڅ فکر هم نه و، او هېڅ بوی ته ئی پام نشو
او که ددی فسی آخر ته ئی فکر شوی وی، نوالته دده د عشق تود والی به لږیده، او ددی
هولناکه هنگامی په لیداو سره به ئی سترگی غړیدلی وی مگر هېهات او افسوس !

دسینما نمائش ختم شو ، اوگرد خلق بهرته ووتل. دوی هم له سینما څخه ووتل. خلق
له له هر لوری ته تلل ، او دهر چا تلیو اړو چه زرکورته ورسیزی مگر دری دواړه وچ
کلاک یخیلو لخواو کښ ولادوو . مونزه پوهنیزو چه دوی به څه فکر کښ وو ؟ او کومه اراده لسی
در لو د له ؟

لکه چه (حمید) دخپلو عواطفو په مقابل کښ مغلوب شوی وی ، او غواړی چه دخپل
عشق اظهار (حبیبه) ته وکړی . مگر خجالت باسی . که رښتیا وویل شی هم ئی خجالت ویسته
او هم ویریده .

ولی چه د (حبیبه) له زړه څخه خبر نه وه ، او نه پوهیده چه هغه هم یخیل زړه کښ دمنی
په درد باندي اخته ده ، او دده د عشق سکروتمی دهنی په زړه کښ هم لویدلی دی .
دویری سبب ئی داوه که څه ووا ئی ، ورو به ئی دده په حال باندي خبر یزی ، او پته راز ئی
ښکار یزی ، او په شرمو باندي شرم یزی ، او ددی خبر ئی له تصور څخه په ځان رښ دیده .

له بل لوری ئی غوښتل چه دخپلی معتوقسی په نظر کښ خپل ځان پواوی ، او بافضله سړی
غوندی ښکاره کاندی . نو ددی جهاتو په سبب ئی نشوی کولی چه دخپل زړه په خبره ښکاره
کړی ، او بر سیره په هغه زړه ئی نه غوښته چه دخپل دور ور په نسبت سره خیانت وکړی ، او له
گردو څخه بد تیره داخبره وه چه که دی دخپل عشق ، او دپنی اظهار وکړی ، ممکن وه چه بیا به د
(حبیبه) تش کتل هم لاس نه ورکوی ، او بیا به ددی د عشق په لمر کښ لازبات سوزی .

لنډه دا چه (حمید) به هغه حال کښ چه در نځور انوپه شان ځنګیده ، اوله خپل حاله خبر نه و
(حبیبه) سره ځنګ به ځنګ دکور په لوری روان شه .

کورته ورسیدل (حمید) ددوی په انتظار کښ ناست و . سم دتیر و شیو له اعدت سره
نن شپه هم دهنوی دودوی په گنده سره وخور له شود ، او جای وځکل شو . وروسته له هغه
ځنی (حمید) خپلی خوننی ته روان شو ، او حال داو چه هغه په دغه نېه داسی بد حال درلود
لکه چه په خوب کښ دکا بوس عارضه ورپښه شوی وی .

نیمه شپه تیر و چه د (حمید) چیغی پورته شوی ، ناری سوری به می وهلی (مجید) چه د (حمید) داشورا و ماشور و اورید . سمد لاسه د خیل خوب له لهایه یا خبدلی د (حمید) خوننی ته ننووت او پینته می ورنجنی و کوله چه « هلکه ولی ژاری ؟ » چه گوزی (حمید) پنخیل چیر کت بانندی اوز دغزیدلی او ژول می .

(مجید) چه تراوسه پوری خیل ورور په داسی یو حالت کبش نهو ، لیدلی ، له دی وضعیت خنجه دیر خفه ، او متعجب شو ، او راز راز پینتنی می له (حمید) لجنی و کولی (حمید) دگردو سوالو په خواب کبش ، اک همدا یوه خبره کوله : « نه پوهیزم ، په لمان ناروغ یم چتی چتی خوبونه وینم » . نو هر کله چه (مجید) وربانندی دیر اصرار وکولونو دا خواب می ورته وو یلو : « مور می په خوب کبش ولیده ، او دهمدی لپاره په ژړا شوم »

دا خبره د (مجید) په زړه کبش کیناسته ، او بیرته خیل کورته لار شو .

اگر که په دی وخت کبش (حبیبه) هم ورو ورو ژول مگر (مجید) چه د خیل ورور په فکر کبش دو ب تللی و ددی ژړاته می یام ونشو ، او که ددی په ژړا بانندی هم پوهیدلی وی ، نو هر و مرو به له دی پته روحی ارتباط لجنی خه نه خه خبریده .

هو ! په ریشته یاسره که داسی کبدلی چه (مجید) ددوی په اصلی درد بانندی پوهیدلی وی او ددوی د اصلی رنجوری تشخیص دده له لاسه پوره کیدلی ، نو به داغم راوړونکی فسه داسی نه پینبیده او بل کوم شکل به می لمان ته غوره کری و . مگر سری خه ووانی :

د جهان حادثات پنخیل تگ کبش دیر چابک او گرنندی مشغول دی

اودده اود هغه اود نور و کسانوله خاطره دخپل دتگ لارنه چپوی

حکله چه انسانان د جهان د حوادثو په منخ کبش کت مت داسی دی

لکه دونی هغه وچی او سپکی پانی چه دمنی په وخت کښ ئی باد

هری خواته آلوزوی .

داسه تیره شوه ... (حمید) په بنکاره سره آرام و... مگر دننه په زدگی کښ ئی اندېښنه

په زیاته شوی وه .

غم او اندېښنه داسی یو خاصیت لری ، چه دهنودز یا توب او شدت په وخت کښ غمجن سړی

په بنکاره سره دیو آرام او عاجز او چوپ سړی په متر له بنکاریزوی .

بلی د دده د عشق اور ساعت په ساعت زیاتیده ، او ده دهنغه په مقابل کښ غیر له صبر او

طافت خنجه بله کومه وسیله نه درلوده .

انتظار ئی ویسته که کومه مناسبه موقع په لاس ورشی ، اودی دخپل دزده په خبره خپلی

محبوبی (حبیبه) ته وربنکاره کړی . اودی په دی باندي نه پوهیده چه (حبیبه) لاله پخوا

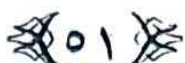
لخنی خبره ده چه دهنی دمنی غشی دیر په ښه شانی دده دڅگر په نینه لگیدلی دی .

د ښځو لطیف احساسات ، د برق د جریان په شانی د نارینو د روح په تیاره

کښ خپل نفو ذ آچوی . او په یوه کتنه سره ددوی په عواطفو باندي

پوهیږی ، مگر د ښځو په حال باندي پوره پوهیدل ، او ددوی د

په پستی مینې او عواطفو لخنی خبریدل په ، کلو کلو انسانانو ته ممکنه نه ده .

په همدی صورت سره ډیر وخت تېر شو . . . د امتحان ورځی په سرور سید لی . (حمید)
اډوچه دورځی له مخی له خیل کوره بهر ته ووزی . اوددی یواځی توب په وخت کښ (حبیبه) ته
ممکنه وه ، چه دخیلی خوننی یو کنج کښ مخ په دیوال کښی ، اوله خیل ځان سره گډېدی ، او
له خیلو سترگوڅخه اوبښکی توښی کړی .

د (حبیبه) له دی احساساتو او عواطفو ځنی (چه پدی ورځو کښی لری ، او دخیل
د زړه دمینی په پته لبه کښی سوزی ، اود محبت د غم په کړانو کښی و ریتیزری او تلپیزی)
ممکنه نه ده دموز قلم لکه چه بناای هغسی څه ولیکلشی ولی چه دینځی احساسات او عواطف
داسی مبهم او مر موز او نامعلومه وی ، چه هڅو ک دهنو د ښکارولو ، او په هنو د پوهیدلو
توان نه لری .

دموسیقی په یوی سندری-د ساز او سرود په یو مجلس- دیوی نقشی په بنا ئیت- دیو شعر
په لصافت- دیوی منظری په وضعیت او بالاخر دیو دولت په سیاست بانندی پوهیدل آسان
دی ، مگر دیوی ښځی د زړه په اصلی مطلب بانندی پوره پوهیدل ، له دغو گردوڅخه خورا
سخت او گران کاردی .

لسم ټوك

ناڅاپه (مجيد) ته يوسفر ور پيښ شو اگر که د (حبيبه) اود (حميد) لری والی به ده باندی
 ډیر سخت تیرید ، مگر سره له دی دده تنگ دیورسمی حکم په سبب سره ضروری و .
 ولی پیام خوشحال وچه دی په کور کښ لکه (حمید) غوندی یوسر پرست وروړ لری
 چه دده په نشتوالی کښ ، به هغه له (حبیبه) سره وی ، اوهم به د کور سرپرستی په ښه شانی
 سره کولی شی او پندی واسطه به د کور له لوری پوره ډاډینه لری .

هغه دخپل د سفر لوازم تیار کړل . او په هغه ورځ چه له کوره وخوځیده (حمید) ئی خان سره
 تر موټر خانی پوری بیولی . هلته ئی تر ډیره وخته پوری له هغه سره خبری اواتری وکولی
 اوله اوله تر آخره پوری ئی په خوځوځلی د (حبیبه) په نسبت سره په هغه باندی سیارښت وکولو .
 (حمید) هم ده ته وعده او ډاډینه ورکړه چه له دی لوری بالکن خاطر جمع اوسه چه زه به زیات
 کوشش وکړم ترڅو چه (حبیبه) خفه نشی او (ستاسو نشتوالی په هغی باندی څه تاثیر ونکړی) .

د دنیا لوبی په دی اندازه سره خندا راو ستونکی او په عین

حال کښ ژړوونکی هم دی چه انسان د هغو په مقابل کښ نه پوهیزی

چه و خان دی ؟ او که و ژاری ؟

(مجید) په سفر روان شو . او وروستی خبرد ئی همداوه چه « روکيه ا به حبيبه باندی
 د بايد ډير پام وی ، حمیده ا . (حمید) هم د ده په جواب کښ په ډاډینه ښوونکی لهجه سره
 وویل : « ددی له لوری څخه پوره خاطر جمع اوسه مجید لالا » .

خه وخت چه مو قرراهی شو (حمید) تر دیرد وخته پوری هلته ولاړو، او په موټر پسی او دهنه دوړو ته گئی کتل، هر کله چه دهنه موټر گردی علامی او نینی دده له سترگو لځنی پناه شولی، نو دی هم په دیره هوسائی او ممانت سره له موټر خانی څخه وخوځید و. دی چیرته لځی؟ معلوم نه دی! په خه فکر وکښې ډوب تللی دی؟ خدا بزرده! . . .

نن له گپیڅه تر ییگا پوری (حبیبه) په کور کښې یو الحی وده، دیر وخت له شپې لځنی تیر و چه (حمید) کور ته راغی، او برابر خپلی خو نی ته ننووت، ډوډی ئی نه وده خوړلی، همغسی وژی پخپل چیر کتې با ندی پر یووت.

بیمه شپه وده چه د پښو خپه هار ئی تر غوزه شو. سترگی ئی چه وغر و لی کتل ئی چه د یوه بلیزې، او دده په میز باندي کوندری غوړ بدلی، او ډوډی ور با ندی پرته وده مگر هڅو ک هلته نه پښکار بیده.

اول کښې (حبیبه) داسی انتظار لر او چه (حمید) به د نهاری دپاره نن شپه هم لکه نور کله زما کور ته را لځی، نو هر کله گئی ولیده چه هغه برابر پخپله خوږه کښې ننووت، نو دی هم ز غرد و شو کولی چه هغه ته غزدرکړی. خو لځلی دده د دروازی تر شا راغله، او بیرته سته شو.

(حبیبه) خواره ویریده، او پوهیده چه د (حمید) په زړه کښې څه څه شیان تیر یزی، او بیم ئی خوړلو چه ناڅاپه دهنه د عتی مخزن، او دمینی ذخیره زما د یو الحی لیدلو په سبب لکه با روت غوړ ندی اور وانځلی، او هغه تر خپل نفوذ لا ندی راه وری.

له بل لوری پوهیده چه (حمید) ډوډی ډه خوړلی. که گئی ناری ورپسی وهلی له ده څخه ویریده. او که گئی پر پښو دده چه همغسی نهار خلی دا هم ورته دیره بده، پښکار بیده. (حبیبه) پدهمدی تشویش، او اندیښنه کښې تر نیمې شپې پوری بخته وده. آخر ته گئی دا په فکر

کس تبر شر چه د (حمید) دودوی توده، اونیاره کری او ورگی وری هلنه گی ورتا پریز دی او دودوی گی
 په پطوس کس اخیستی ورو ورو ورغلی دده دخونی دوره تر شاو درید، او غو زنی
 کینود، هیک یوغزنی وانه وریده، نوگی ورو ورپرا نیتلی وگی لید او چه (حمید) پخیل
 چیرکت بادی غزیدلی دی. و داهم سوکه سوکه ورغلی، دودوی گی په مینر باندی کینودله
 او خراغ گی ولگولو، او وروسته له هغه لحنی همسی چه راغلی وه، بیرته ووتله، اود بیرته
 تنگ په وخت کس (حمید) ددی دینو شریهاری اوریدلی، له خوبه ویش شو، او دودوی گی
 په مینر باندی ولیدله.

(حمید) له خپل لویه پاخیدو، اولاً سونه گی وینخلی، بسم الله گی و بلی په دودوی باندی
 کیناستو، مگر اشتها گی بنده وه، او هیک شی ته گی زده نه کیده، او یو سخت در نیت گی
 پخپلو ماغز و کس لیدلو. لکه چه دخونی دجت توال لنگر دده په سر باندی آ جولی سوی وی
 یواری غز لکه دغومسی بنگهار دده په غوزو کس رانی، او له هغه سره گی یو در دناک
 احساس پخیل زده کس بیدار وند او.

په شیه دودوی په مینر باندی فرار کیناست، او وروسته گی فاتح، او پنجه وا خستل
 او غوښته گی چه په خوراک شروع وکوی یو ناخایی گی دا فکر په ماغز و کس ولویدو، چه دا دودوی
 (حییبه) پخ کړی ده، اودا لوخی دلته (حییبه) ایبی دی، اودا خراغ (حییبه) لگولی دی
 په مجرد ددی خبا لاتوگر ز بدل دده په زده کس فی الحال له لویه پاخیدو، اوله خو نی
 لحنی پورته په کفش کن کس پز شیه ودرید و په خیال کس گی ور تللو چه د شیه په تبارد کس
 دده چ چاپیر له وهی استباحو لحنی د ک دی خو د فقی گی دکور په حویلی کس دی خوا
 او هنی خوا تنگ اورا تنگ کاوه هر کله به چه د (حییبه) دخونی شانه ورتلو، هلته به ل
 خه درید، او وروسته له هغه به گی لیدل چه یو غیبی لاس و تلی، دی توال د هنی چه له
 دی لویه درومه اولی دریدلی گی؟ دا کار خو لحنی پر له پسې په عمل راغی.

(حمید) له ډیر قدم وهلو لځنی ستوی شو، او سر ئی په گرزیدا راغی گرد جهان ئی په سترگو کښ تیاره شو زده ئی په غر لڅنگ شو . لڅنگونه ئی په ریزیدا شول په غوز و کښ ئی هم هغه د غو مېسی د بنگه ر آواز راتلو نو لڅکه د حوض په خوا کښ کینا ستاوئی لید ه چه د شیبی په نږه روښانه ر فا کښ د تالاب او په ریزی لکه چه دا نسا نا نو د هغه نا پایدار ، ابریز د بیدونکی خبا لاتو پینی کوی چه هغوی شپه او ورځ په کښ مصر و ف دی .

یو لڅلی هم له هغه بنگه ری لځنی یو آواز جوړ شو د خیل د خت په لوری ئی وکتل او ښه په لڅر شوه، او ورته ښکاره شوه چه (حبیبه) زاری په تلوار سره ددی د خو نی په لوری روان شو ، وئی لیدل چه ور ئی پوری و . ودرید و . وئی غوښتل چه بیرته وگرځی مگر په پښو کښ ئی زور نه و ، او نه ئی شوی کولای چه له هغه لڅا په وخو لڅیزی ، نولز ډیل ئی وکولو . د ژده اغیز زیات شو .

په دی وخت کښ چه ده باندي د تشویش او د اضطراب حالت و . لکه چه یونوی اور دده په وجود کښ بل شو . نه پوهیږو چه په دی وخت کښ په څه فکر و کښ ډوب تللی و ، او په دی خطر نا که شپه کښ څه رازی مبهم خیالات دده په زړه کښ تیریدل . ښائی چه ددی قضی په شاؤ خوا کښ به ئی فکر چلولو او ویل به ئی چه (حبیبه) هم . . . .

ښائی چه پوهیدلی به وی چه هغه هم . . . .

نودوره تر شا ودریدو ، او زور ئی ور باندي و وا هه ، ور خلاص شو ، او دی دننه په منډه ننوت . (حبیبه) ئی په تیاره غوښی کښ ولیدله چه په خیل چیر کت باندي ملاسته ده . یو واری دده په زړه کښ یو سخت ار تعاش او غور لڅنگ پیدا شو ، غاښونه ئی یوپه بل سره لکیدل له سره تر پښو پوری ریگدیده ، قوت ئی نه وچه خپله پښه ددی په چیر کت باندي پورته کړی ، نو ئی وغوښته چه چیر کت سره جفت به گوندلر کښی . اوله سونه ئی د (حبیبه)

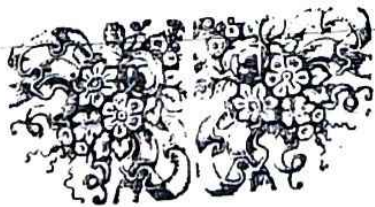

به لوری او زده کړی هغه پخپلی عزیز کښ ونسی .

(حبیبه) باندي چه په عين هغی ژدا کښ اوس دخوب درومي شومي پريښاني راغلي ده
د خپلی خوښی د دروازی له پراختلو څخه ئی یوه سخته چټکه اوتراو خورده . لکه چه دی
ونه پېژاندلو . او یوه سخته کړ بکه ئی و کوله او دیره ریاته وویرید له .

(مجید) هم له دی کړیکي ځنی دیر د تراو خورده ، او سملاسه ئی خوبله د شایه خوا
آ ځنی ، او یاده بدلی قصد ئی و کوله چه د (حبیبه) تر خوا په چیرکت باندي کښا ستلی د
مدهوشی او سکر په حالت کښ چه دعشق له شرا بو ځنی ورتد پینه شوی وه (حبیبه) ته
لاس د غز وی او پخپلی عزیز کښ ئی ونسی .

عين به همدی حالت کښ په خورا پرېشانی او اندیښنی سره ئی ولیدلو چه ددی دخوښی په نیمه
رڼا تیاره کښ یو سړی دده په نظر کښ راغی چه د (حبیبه) د چیرکت په هغه خوا دیوال سره ولاړدی
چه ښه ورنه خبر خوا و دقت ئی و کولو ، نو ئی وپېژانده چه دده مترور ور (مجید) هلته وچ کلک ولاړدی .
(حبیبه) دخپل دورور له پېژندلو سره یو سته یوه سخته کړ بکه کړی و ئی ویل « الله کبر »
او پېوښه شوی هلته لکه یو مهمی ولویدد . . .

❖ یو و لسم ټوک ❖

دلر وړنگی له کړ کېو لځنی به کوته کېږ لویدلی وی، چه (حمید) له خو به یا بیهوښی لځنی و یخ شو (حمید)
 په دی رڼا کېږ خپلی سترگی پراښتلی، تیر وخت می لېونیا نو غوندی دی خوا، او هنی خواته
 کتل، یوه الماری می ولیده چه کتابونه به کېږ ایښی و، په بلی خوا کېږ می یوه لویه هینداره
 اود وه پردی ولیدلی او په بل لوری کېږ می یو میز چه په شاؤ خوا کېږ می خو چو کی ایښی وی، تر نظره شولی .
 (حمید) داشیان گر دله خپل نظره تیر کړی همدا چه دافکر ده ته ورغی چه دی ولی له خپل چیر کته
 دلته لویدلی دی او له خپلی خونې لځنی څرنگه دلته رسیدلی دی. او دپرونی شپې گر دی خبری می یوه یو
 په یاد شول سخته ستومانی ئی په ماغز و کېږ و رښکاره شوه، او بیانی چرت واهه لکه چه ما به بیرون
 شپه چې خو بونه لیدلی وی. دی همغسی یخیل لځای بانندی پروت و، او دپورته کیدو توان په کېږ نه و.
 لږ لږ د (حمید) فکر په لځای راتلو اود تیری شپې خبری به واضح صورت سره په یاد ورتلی
 او یخیل لځان بانندی به ویریده ، او لږ زیده .

دی فکر چه دده ورور دده په کمین کېږ و ، از بیرون شپه ورته پته شوی و ، چه دده
 دخبات منظره له خپلی ښځی سره یخیلو سترگو و وینی ، او دده ددی نا کامه عشقی سرآ خر
 رسوالی ته ور سېدلو، دیر سخت تاثیر می وربانندی و کړ او ، او له سره تر پښو پوری لمبی
 وربانندی پلې شوی .

په دی آرزو کېږ و که حضرت عزرا لېل علیه السلام ورته راغلی او سالی نری آ خستی
 او سمدلاسه مرشی ، دابه دیره ورته ښه وی ، له دی څخه چه بیا خپل مشر ورور سره مخامخ شی .

یه تیره بیاچه دخیل دوروز مجتونه او شفقونه او لورینه او مهربانی یو په یو دده په
 مخ کښ درېده او دهنو ټولو په مقابل کښ نی خیل داناوړه حرکت ته فکر کاوه ، نو دیر
 زیات به ئی په خپل لځان باندی لعنتی او ملا متی ویله ، گویا دگر متوب یو لوی یار دده په
 او زو باندی بارو . او دندامت او دانفعال احساس به ، زیات آزار ور رساوه .

مگر آیا اوس دایبمانی او دا انفعال او دا ندامت ورته څه فائده رسوی ، چه کار
 له کاره تیر شویدی ، او ورورئ دده په دی بد کار یو هیدلی دی او دده دخبات ننداره ئی
 یخیلو سترگو سره کړی ده . هرڅومره چه (حمید) فکر کاوه د تینتی لارئ ته شوی پید ا
 کولی . او نه دی لعنت ویلو او ملا مت کولو لځنی هیڅ یوه فائده نه زر رسیده . ولی چه
 اوسنی مات او غوری توئی شوی وه . او دده در سوائی لکن له باده اوبدل و .

یعنی دده ورور ، وروسته له دی لځنی چه دده له عاشقی لځنی خبر شویدی ، په داسی
 یو جل سره د شیئی له لځنی دده ته پته شویدی ، تردی چه دی ئی و لیده چه دده دینځی
 خوننی تپه نمه شه کښ ننووت ، اودهنی چپرکت ته ور نژدی شوازه نندی صورت سره ئی دده
 له پتو خبر و لځنی لځان خبر کړ او ! نو اوس زه څه وکړم ؟ اوڅه خاوری په سرباد کړم ؟

دا رازی خیالات د (حمید) په ماغزو کښ تیریدل ، او دی د هغه غرق شوی سړی
 په شانئ ښکاریده . چه په اوبو کښ دوب شوی وی ، او د لځان د خلاصی او د بهر و تو لپاره
 لاس اویننی غور لځوی . سره له دی چه دی ښه پوهیدو چه دا گرد فکر ونه چنی او ښکاره دی .
 بل یو فکر دده په زده کښ وگرزیدو . نوزر پاڅیدو . او خپل سر ئی ښکته آچولی لکه غل
 د (حبیبه) له خوننی څخه په منډه وتلی خپلی خوننی ته ننووت او هلته ئی خپل کمالی اودریشی
 واغو ستله ، او په داسی یوشانی چه هېڅوک ئی ونه وینی ، ورو ورو پته له انگر لځنی په داسی

حال کس چه سرگی تبت آجولی و ، بهرته و ووت. وروسته لهدی چه کوخی ته ورسبدو نویه منده وگی
 شروع کری تریوه حده یوری گی به تلیوار سره لخان ورساوه نوهلته دریدلی ، خپله کلامه گی
 لوستلی ، د هوسائی نفس گی له خپله تیره لحنی وویست . مگر ترشا به نی بیسرته کتل چه
 خوک وریسی شته اوله نه ؟

هر کله چه په دی خبری بانندی گی داپینه پیداشوه چه دد پی خوک نه لغللی او ده
 ته د هیچا یاد نه دی ، نو شکر می وویسته . او بیا دغه به شان د لاری په یودخو اکین
 روان شو .

همدا چه تلو نکلی به په نخه ور تلل ، لخان به گی تری گوبنه کاوه . تر دی چه
 مو تر خانی ته ورسید . او هلته به ژورو فکر و کین و لویده .

لکه چه (حمید) دینیتی فکر په سرکین لری ، او غواړی چه دفرار په ذریعه لحن له خپل
 کور او ورور لحنی پته کاندی . مگر په دی بانندی نه یو هبدو چه چیر ته لار شی ؟ .

فقط دا خبره گی په زده کین ټینکه کری وده . چه وروسته لدی لحنی نه بنائی چه خپل
 ورورته ور په مخ شی . او لدی خغه زیات بل کوم یو مقصد گی . پخپل زده کین نه لرلو .
 مگر ددی خبری له تصور خغه چه دی به له خپل بنار لحنی لری لویدلی دمسافری
 او غریبی به مصیبتو اورپرو بانندی آخته کیز ، ډیر ویر ییده .

نا خایه یو غز گی له ورا خغه واوریده . چه ور ته لجر شوو گی کتل چه د اگی دی .
 دیستی موزع دده وبل : « حمیده اچیری گر لخی . زه دستاسو کور ته تللی وم . تاسو
 هلته نه وی . »

دد اکغانی چتی رسوونکی ددی جملی له ویلو لحنی وروسته له خپل بکسه لحنی دده دورور

خط وروستلو ، چه ده ته ئی له لری یو بنار ئخنی په ههغه بیرون ورخ آستولی و. او ئن گهئخ
دلته رسیدلی دی. او وروسته لیدی ئخنی داگی خیل در سید اتو کتاب ده ته وواندی کړی
ورته وئی وبل چه « آغا! ددی خط له ر سیدلو څخه دلته لاس لیک وکړه .

« حمید: ددی خط په لیدلو سره هک یک اوحق حیران یاتی شوی ددا کڅانی په کتاب کښ ئی
امضا وکړه .

پاکت ئی واخیست عنوان ئی چه و او ست وپوهیده چه دده دور ورو پخط. د لیکلی شوی دی.
یو سخت اوسیلی ئی له موتره ئخنی وویست او پاکت ئی و سپړ او او وئی اوستلو او وپوهیدو چه
ورور ئی په اول منزل کښ همدا چه له موتره ښکته شوی دی دده اود (حبیبه) دداهیننی لپاره ئی
داخط لیکلی دی. او په پیله کښ ئی چالان کړی دی.

داخط ئی خوخلی په خورا دقت سره ولوستلو ، او وئی لیدلو چه په هغه کښ د (حبه)
هیر سیار ښتن شوی و او داهم په کښ لیکلی شوی و چه باید په نور وکورنی کار و بانندی هم
زیات پام ارنه ولری او وخصو صا (حبیبه) د تل تر نظر لاندی لری چه خپه
درئخی ئشی .

(حمید) له دی اوبی ئخنی هئخ شی بانندی ونه پوهیدو کاغذ ئی بیا په دیر دقت سره ولوست
اولاندی بانندی ئی کړ ، او دده پاکت ته هم دیر خبر شو وئی لیده چه دهمه ښار ددا کڅانی
دباطل کولو مهتر ئی خوړلی دی چه له هغه ځایه داخط استولی شوی دی .

په هر تقدیر سره وروسته له لیدلو ددی خط ئخنی (حمید) له خپلی تښتی او فرار ئخنی
ستون شو اوله موتر څانی ئخنی دښار په اوری وخور زید او ور مخ ئی چتی په دی خوا او هغه
خوا گرزیدو سره تیره کړه .

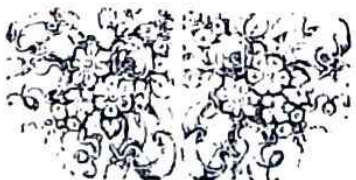
نرسد تباره ما بنام وجه (حمید) سنبری ستومانه وزی تیزی بیرته کورته ورسید . دکوریه
 خواکین بیاشک ورته پیداشو ، نه چه خیل کورته ورننوزی او خیل ورورسرد مخا مخ شی .
 بیائی همغه یا کت له خیل جیب خخه ووبست (چه له صبار ایسی گی هغه له سل خللی غنی زیات لوستی و)
 اویائی ولوست اودها گخانی مهر و ته گی دقت وکولو اویائی کلک پخیلومنگلو کین نیولی هلته
 ودرید ، اویه یوزور چرت کین پریوت مگر سره له زیات فکر کولو هم په دی معما بانندی
 هیش و نه پوهید و .

نودی نیمه شیوه چه دخیل انگر د دروازی ترشا ودرید ، اویه پیره ویره او احتیاط
 سره گی دروازه ورو ووهله .

لکه چه (حبیه) دده په انتظار کین غوزپه آوازوه زرگی وریرانیت اولخان گی یوخوانیولی
 په یونری ریزیدونکی غیز سره گی ویونیتیدوجه . تاسو چیری و است چه داگی تاسو پیسی
 کوزیدهداود (حمید) خطائی دسناسویه نو راوردی و ؟ .

(حمید) ددی خبری په آوریدلو سره آرام شو . ولی بیائی هم زده دده نه و او هغه
 شود خیال دده په داغیزو کین همغسی ناست و اوداسی تصور گی کاوه چه دالوبه دده در سوائی
 اوسقراگی لپاره روغه نوی ده .

د (حبیه) له خه تیر شوی برابر خیل کورته ورننووت . بزوخ وروسته (حبیه) ده ته
 دودی راودله او دده په مخ کین گی کینوده ، او دستی بهروونه . (حمید) دودی وخورله
 او په بستر بانندی پریووت ، مگر تر صبا پوری گی په سترگو کین خوب نه و .

دولسم ټوك

لمر ختلی و ، چه (حمید) به داسی حال کښی چه ډیر یریشان او سرگردان او سترې او ستومانه و ، له خپل کور څخه وووت .

د (حبیبه) به خونه کښی هڅوک نه و ، ولی چه (حبیبه) به په حویلی کښی ودا و له گپیڅه را ایسی به

خپل کورنی کار و کښی بخته و د ولی چه نن خپل یلار کره تلله . (حمید) دهنی خونې ته ور ننووت او هر شی ئی په خو رادفت سره له خپل نظر څخه تیر کړل .

یو ناڅا په له خورا تعجبه به چیغو گډ شو لکه چه دامشکله معما چه دده په ماغز و کښی ئی له خوشیو او وړخو څخه را ایسی ځای نیولی و ، پخپله حل شوه .

یعنی دده دورور یو خورا لوی قد نیوونکی عکس د (حبیبه) د جیرکت تر خوا دیوال سره ولاړ و .

هو ! دا څه د (حمید) وه چه دتک په وخت کښی ئی د (حبیبه) به خواهنس سره هغه اخیستی او په یو شانسته چوکاټ کښی ئی نیولی وه (حمید) خوار چه به هغه شیبه ډیر ویریدلی و عات ئی همدا و ، چه دخپل ورور په دی قد نما عکس باندی ئی سترگی لگیدلی و ی .

په رښیا سره چه خیال پر ور ماغزه تل دا اضطراب او ډیریشانی به وخت نښ دخپال او دحقیقت په منځ کښی فرق نشی کولای . لیکه چه په (حمید) باندی هم همدا توفه شوی وه .

یعنی (حمید) ددوی له عاشقی او پتو خبرو لځنی هیڅ خبر نه و ، او هغه پخپل سفر کښی

مصروف و . د اشیان فقط د (حمید) واهمی یاویری له خپل ځانه روغ کړی و . اودا پته مینه هم همغسی لیکه چه وه ، یانی ودا لوبښی نه ومات شوی ، بلکه روح او غوړی هم همغسی موجود و د دوی دعا شقی اسرار لا چاته ښکاره شوی نه و . نو هر کله چه هغه چتی خیال او واهمه (چه ددی گرد و حشر او ویر و سبب گرزیدلې وه) له منځه ور کد شوه ، بیا هغه اور د (حمید) په سر باندی بل شو اوله دی خبری څخه چه دی غولیدلی و ، او ورور ئی لادده په دی مین توب باندی خبر شوی نه دی ، ډیر زیات خو شحال شو . او دهنه مارغه په شان چه له لومی لځنی

خلاص شوی وی . دانگر به حویلی کبش دی خوا ، او هغه خوا گرزیده ، او د خوشحالی او د نشاط
 په جوش کبش به داسی اوضاع له ده څخه لیده کیده لکه چه بیرته دملکتوب دوری ته تللی وی .
 په رښتیا سره چه (حمید) له دیری خوشحالی لخی خپل سره را پینو لخی نشوای پزندلی او
 په او چت غیز سره به می سندی ویلی . کله به دننه کورته ننوتلو او بیا به دحویلی په چپ
 اوچایر کبش گرزیده ، پزښبه به دحوض خوا کبش کیناستلی خپل لاسونه او میخ او پنبی به می وینخلی .
 او بیا به می باغچه کبش قدم واهه گلان به می شکول ، ونو سره به می غیزی ورکولی وروسته
 له دی څخه به بیا کورته ورننوتلو ، کله به می میز او چوکی او کتا بونه په یو کبش کبش وطاروا
 او بیا به می هغه ترتیو نه دنگول په بل کبش کبش به می همنسی ترتیبات روغول .
 دا گر د حرکات ، او لوبی چه د (حمید) له لوری لیدلی کیدلی د خوشحالی ، او
 نشا طنبی ، او آثار و .

گو یا چه (حمید) خوار ددی زباتی خوشحالی ، او نشاط په مقابل کبش مغلوب شوی و
 او د هغه د تحمل طاقت می نه در لود .

هو که خوښبختی هم لکه بدبختی له اندازی لخی تیره شی د زحمت او
 در بړی موجب گرزلی ، او له همدی جهت وائی چه په هر شی کبش اندازه
 ساتل او میانه روی خور اینه ده .

په دی وخت کبش (حمید) داسی یو دوست ، او یارته اړود چه د خپل زده ددی خوشحالی
 اندازه ورته ووالی ، او خپل هغه مو هو د خپگان چه خو مو ده بخوا چتی پتی ورته پښ
 شوی و ، او اوس هغه خپگان په دی خوشحالی سره بدل شوی دی ورته ښکاره کړی .

دایو طبیعی امر دی چه انسان د خوشحالی او د خپگان

په وخت کبش غرادی چه له نور و سره کبشینی ، او پاخی ، او خبری ، او

اتری سره وکوی او یو او بل سره و گډیزې، او خپل غم سپک
 او خوشحالی په هغه سره زیاته کړی. گو یا په غم او بنادی کښ دخلغو
 ناسته او ولاړه په همدې فلسفه باندې بناده .

و مو وبل چه (حمید) غوښته چه ددی خوشحالی خپل مرا تب چا ته ور ښکاره کړی مگر
 افسوس چه نن په کور کښ هیڅوک نه و او (حبیبه) هم خپل پلار کړه تللی وه او دا یواځی توب
 او دی خوشحالی په (حمید) باندی زښت زیات اثر غورځولی و، او هدیڅ نه یو هیډه چه څه وکړی
 نو پخپل لږای به آراء نه کیاسته ، او د اېوانو په تانی به دی خوا ، او هنی خوا گرزیده، دیوال
 سره به ایغ دریده ، او دچمن په دښ به پراخ لویده ، او په خیابانو باندی به ئی سر گښتی
 وهلی ، او دویو په څانگو به ئی قا او نه خوړل ، او خپل څان سره به پرته پرته غږیده ، او
 په او جته سره به کت کت خندیده .

همایکان چه د (حمید) د مسافری څخه خبر نه و ، او یو هیدل چه (حبیبه) او (حمید) دم
 به کور کښ دی . اول دا خبری ، او خندا ته چند ان متوجه نه و ، نو هر کله چه سور ماخوړ
 زیات شو کرد سره په بادو باندی غوږنه شوی وئی لیدل چه په کور کښ پرته له (حمیده) بل
 هیڅوک نه شته ، او (حمید) هم پخپلو پر تو خبر وکښ داسی تود راغلی دی چه آسمان او څنګه
 نه پږنی ، او هیچا ته ئی پام هم نشته .

نوله همدی جهله و چه ور وسته د (حمید) له راتګ څخه ، کردو همسا پکانه ور
 و وبل چه په بلانی ورځ چه نه ته ، او نه دکامه په کور کښ وه (حمید) ایونی شوی و
 آیا په رښتیا سره (حمید) به هغه ورځ ایونی شوی نه و ؟

ديار لاسم ټوك

(حميد) رنځور شو، او په بستر کېن ولويده (حبيبه) به دده خدمت کاوه ، دوا به ښاي ورکوله ، او ياريزانه به ښاي ورته پخوله . مگر له دده سره به نژدې نه کېناسته ، او وروسته له کېنودو دروا ، او ياريزانې څخه به سملاسه بيرته تلله ، او ياره ددی چه بايد رنځور په کور کېن يوالخی وی ، نو يوی ښځی ته ښاي له هماغلوانو څخه دده خدمت ، او باخبرې ياره بلنه وکړله ، او ښاي چه ددی بلنی په نسبت به بل کوم مقصدم ددی تر نظر لاندی و .

په هر صورت سره وروسته له راتلودنې ښځی څخه دوی به کور کېن سره يوالخی نه وو . شې او ورځنی تيريدلی او ورو ورو (حميد) هم مخ په روغتيا کېنود ، او په عين همدی ورځو کېن چه (حميد) لږ څه ښه شوی و (مجيد) هم له خپل سفر څخه بيرته ورسيدو . اوس نو کارونه لکه پخوا غوندي بيا حاری شول ، او ددوی ناستی او ولاړی هم هغه عادی صورت ونيولو .

امتحان شروع شو (حميد) دورځنی له مخې بهرته درومی ، څوک نه يو هيد . چه دی چيرته ځی ؟ او په څه کار باندي بخت دی ؟

(مجيد) خيال کاوه چه دده ورو په امتحان ورکو لو سره مشغول دی ، او ښاي چه همداسی به هم وده ، و به گورو . ولی چه دافضه وروسته لدېنه څرگند يزی ، اودشې اودورځنی په تيريدو سره به گردشيان ښکاره اود ټو او کارو له مخې ځنی به پرده لری شی . ورو ورو دښې مېنې دبجران دوره پای ته ورسیده ، يعنی هغه د رومېنې هيجانات او شورماشور اوتلوسه ورکه شوله .

هو ! او ردېلېد و په شروع کېن له نور و او گوسره گله اوتبار دښکاری . په هره اندازه سره چه دغه اوگي کمېزی ، اور څخ په د نالې زدی اوتودښت ښاي زيات يزی . همدارازی دمېنې له به هم

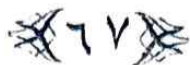
به درویشی و رنجورگی مرموزه او دیده وی ، اوگی او تبارده گی ریاته وی . د شمی او دورخی به تیرید و
 سره دهنه هیجان او شورما شور لژی بزی مگر قوت اوز ورگی دیرزاتی بزی . او به دی وخت کین
 خوارمین پخیل زدگی کین د داسی یوسخت درد احساس کوی چه دایره د جچلو به شان
 لرز وونکی او درد بنو نکی وی . غوازی چه چیغی ووهی مگر نفس ئی کوانهی کوی . اروائی
 چه حیل کالی خبری اومخ په چول او بیابان کیزدی ، مگر جرأت ورته پاتی نه وی . په یوی
 بلی لمبی کین دده گر دوجود سوزی ، اودننه په زرد کین ئی دسکر وئو سورانگار بلیزی تعجب
 لایه دی کین دی چه دی لا غوازی چه به همدغولچو کین د سوزی اودهنه زرد د په همدی
 سکر وئو ناندی وری بزی . اونه غوازی چه یوساعت داسوی اودانکشف اهنه خجاری شی .
 اوکدو غوازی هم اسکان ئی نشته چه ورغینی هغه لمبه او انگار ورك شی .

دی پتی مینی خپله دادوره هم پاتی ته رسوایه او به دی دورد کین هم (حمد) او هم (حیه)
 دوازه سره سرزیدن او یو له بل لحنی لری په سره انگار پاتی کیند مگر غزبه ئی
 به پورته ئو او .

دورخی له مخی به (حمید) له کوره بهرته وتلو . د شمی له مخی به هم پیر نا وخته کور ته
 راندواو کله کله به ئی شمی هم بهر تیرولی . او به بله شیه به ئی چه ورور پشته و بلحنی کواله چه
 هلکه پرون شیه ولی کورته نوی راغلی ؟ چیرته وی ؟ هغه به سمه لایه دایه لخواه کین ورته ویل چه

دخیل بو مکندی ، لگری به کور کین په علمی خبر و او اترو سره دغول و . (محمد) به
 ددراصولی لخواه به مقابل کین هخ نه شو ویلی ولی چه دامتجان آبه زدی و ، او کرد طالبان به
 داسی فرصت کین همدا عادت لری چه یو بل سره پینی او په عسی او فنی خبر و کین سره
 بیامنه نوی او دامتجان مقدمات سره ئو او ی .

مگر دایه دا خبره تحقیق طلبه وه چه آیا (حمید) پخیل دی لخواه کین ریبتو نکی دی ؟
 آیا هغه به ریبتیا سره دعلمی خبر و لپاره د شمی بهر پاتی بزی ؟ دا خبره به وره سه شکار بزی .

هر کله چه دمین لری والی ، او دعاشق فراق ، دمینی لمبه زیاتوی ، او دعشق سکر وئی
 لا تازه گوی ، نو د (حبیبه) هم دعشق درد او دمینی سوی به دی ورخو کنی چه (حمید) سره
 بز کتنه ، او دیر بز بهئی له هغه سره ملاقات کماوه ، زیاتیده . مگر سره له دی درداو سوی
 نسبت پخواته به ظاهر کنی بز آرامه بشکاریده .

زمونز په دی داستان کنی به یوه خبره بانندی لاتراوسه پوری تیاره پرته ده ، رویناگی
 چه داته به هغه بانندی بزخه رنا واچوو . ولی چه تاسوهم خواو نخواه دی نقضی ته متوجه یاست
 او تراوسه پوری خدایزده چه خوخلی به دتاسو په زړه کنی داخبره تیره شو یوی ؟
 آ یا (حبیبه) عاشقه نه وه ؟

ولی (حبیبه) هم مینه شوی وه ! او دعشق په سکر وئو بانندی کړیده ! !

نو دیر ینه ! (حبیبه) ولی دخپل دمین توب علامی ته بشکار ولی ؟ . . .

تیره ټکی همدادی چه اوس ئی مونز بزخه روینانه و و .

(حبیبه) وروسه ادی خخه چه دخپلوا احساساتو په مقابل کئی مغلو به شوه ، او غوښتل ئی
 چه دخپلی مینې او دعشق علامی (حمید) ته بشکاره کړی ، فقط دهمدی خبری لباره د خپل
 دعشق له بشکار و او لحنی ستنه کیده ، چه دا پوهیده چه (حمید) هم په همدی درد بانندی
 آخته دی و بهتره همداده چه رو مینې اقدام اومیلان دهنه له اوری شروع شی ، ترخوچه
 دمعازت اواخیرام دهنه په زړه کنی زیات وی . مگر د (حبیبه) دا انتظار تر اوسه
 پوری بکسر ئی تبعی پاتی دی او (حمید) سره له ذی چه ددی دعشق دا ور
 په لمبو ئی سوزیده ، مگر په دی فکسر کنی ئی عملا تراوسه پوری هیخ اقدام نه دی
 کړی ، چه دخپل مین توب اظهار (حبیبه) ته وکړی . همدارازی (حبیبه) هم خوخلی
 دمین توب اثر تشر لاندی راغلی عزم اوتصمیم اونیت به ئی کاود چه دخپل دزړه خبره (حمید)
 ته ور بشکاره کیدی مگر د لطافت غرور ، اود زراکت - معور ، اود اوینې اود معشوقیت دستور دی
 ته اسزه نه و . نو له چه په دی اظهار کنی اول یلادا زغردو کړی .

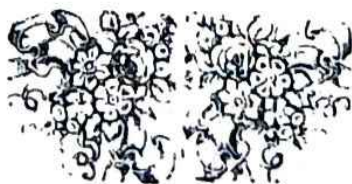
بند خه يو عجيبه مخلوق دى . كه ئى له ډيرى مينى سا ، تر ستونى پورى
هم رسيدلى وي ، بيا هم له خپل غر و ر او تكبر خنى لاس به اخلى .
خان كندن به كوى ، مگر نه غواړى چه ددى د لو ينى په تادا و كښ
كوم درز و او ييزى . پخپلو پښو د قبر لحد ته روان ييزى ، مگر له خپلى
خود پسندى خنى لاس نه اخلى . او تل غواړى چه دخپل ښائست او جمال
په پنگه سره ، گرد جهان و پيرى او گر دخلق خپل خاينه مسخر
او تابعدار و گرزوى .

هر ! د ښخو په لاس كښ پر ته له غر و ر ، او تكبر او خود پسندى څخه
بله كومه مؤثره و ساه نشته ده او څوك به وي چه د ښخو د غر و ر ه د آسمان
په مقابل كښ په خاورو باندى ناست نه وي او د ښخو د تكبر
او مغرورى په مقابل كښ به تواضع او عاجزى نه كوى ؟ ...

(حبیبہ) سرہ لہ دی چہ د (حمید) دمینی بہ سکر و تو بانندی تلبدہ، مگر یہ دی خبرہ بانندی بہ دیرہ
زیاتہ خوشحالیدہ، او خورا زیات حظ، اونشاط ورتہ پینبیدہ چہ (حمید) ہم ددی د عشق بہ لمبو کین
کریدہ، او ہر لعلی بہ لئی چہ لبدہ چہ (حمید) خوار ددی دمینی بہ اور کین سوزی، او ددی بہ
عشق کین بالکل ناقرار دی دیرہ بہ خوشبیدہ، او خیل لُحان بہ خورا لوی، او دیر نکلوی ورتہ بنکاریدہ
او قصد بہ لئی کاوہ چہ بخیلی استغناء، او بی پروا لئی کین باید چہ کلکہ، او تینگ وی، ترخو چہ
(حمید) دخیل د عشق، او دمینی اقرار یا اظہار، او عرض ددی د جمال، او بنا است یہ در بار کین
و تری، او دا لئی یہ خورا ناز، او نیاز، او لوینی، او تکبر، او غرور سرہ واوری .

نو آیا ولی (حمید) دا خیل عرض دی تہ نہ کاوہ؟ ... ددی خبری علت مو یغوا لدی لُحنی
خو لُحلی لیکلی دی ! .

یہ ہمہ دی صورت سرہ غوتی دوی میاشتی تیری شوی مگر داپتہ مینہ بنکارہ نشوہ .
ہو! ترہنہ پوری چہ (حبیبہ) د (حمید) لہ مینی لُحنی خبرہ نہ وہ پیرہ و سبلہ او بہانہ سرہ چہ و
ہنہ لئی دلخان یہ لوری متوجہ کرو، او ہر کلہ چہ پوہ شوہ چہ (حمید) ہم د (حبیبہ) د عشق بہ اور کین
سوزی، نو اوس ورن لُحنی لری گریزی، او غوازی چہ دی وریسی و لُحلی، او وریسی و گریزی .
آیا بہ دی و سبلہ سرہ امکان لری چہ (حمید) بہ (حبیبہ) پسی مندی و وہی؟ آیا دی زغر دکولی شی
چہ دخیل د زردہ د (حبیبہ) تہ خر گند کری؟ ... دا خبرہ بہ وروستہ لدی لُحنی بنکارہ شی .

خوراسم توک

امتحانونه ختمید و ته نژدی شول . (مجید) انظار اراو چه زرتر زره امتحانونه بای نه
ورسیزی . ولی چه دده دورور (مجید) دتحصیلاتو دوره به دی امتحان کین تمامیده ، او هغه دطبی
شهادتنامی به اخیستلو سره کامیابیده .

(مجید) یخیل زره کین د (مجید) د سعادت ، او ښه والی لپاره خورا اوښی اوښی نقشی
جوړولی ، او ویل به ئی چه اوس به خو ورلخی وروسه دده وورلکه چه تراوسه پوری به
خیلو تعلیماتو کین اول لمبر خوت په دی امتحان کین به بیاهم اول لمبرشی ، او دها کتبی
عالی الاعلی شهادتنامه به واخلی او بود لویه دواخانه به روغوی ، او په هغی شفاخانی کین به درنخورا
او د حاجتمندانو علاجونه شروع کاندی ، او د هغی دحق المعالجی لحنی به دمره کتبه ترلاسه کوی
چه زده به لږ موده کین نه یواځی دخپل او د هغه دکور د ضرر زیاتو نواقص پورده کړی هم ، ښکه
د (مجید) دوازه او دکور سر رشته به هم په یواصولی ډول سره وکولی شم .

(مجید) ته ددی خبری له تصور څخه زیاته خوشحالی او نشاط پینیده ، او په وار وار
شکروانه به ئی ایستل چه خدایه ! زده دستاددی مهربانی او الطاف لحنی ډیر خوشحال او شکرگذاریم
چه زما هغه بد حال او بده ورلخ دی په دښه ساعت بانندی بدله کړله ، او داسی با وفا ! و تا بعد اراه
او ښائسته ښځه دی راته بخیلی ده ، او داسی قابل او هوښیار ، او با وفا ، او تا بعد ارا وورودی راته
مرحمت کړی دی ، او په سر د هغه ماته دهم لوی عزت ، اهنصب او رتبه ، او معاش کرامت
کړیدی ، او دمرد مهربانی ، او لطف دی را بانندی کړیدی چه اوس زده له هر شی لحنی بیغم یم ، او
د کور ، او د بهرگر د کارونه می په زده پوری دی .

د امتحان شی ، او ورلخی په همدی ډول سره پای ته ورسیدی ، او (مجید) به تل دڅیر
ورورد را تلونکی سعادت په فکر ، او چرت کین و خو لخلی د سرا یو ، او دکو تو ایدلو

لیاره ولادتر خو چه یوه بڼه مانه د (حمید) د شفا خانې لیاړه غوره کړې چه (حمید) وروسته له اخیستلو د خپلې شهادتې له مخې هلته کار وکړی .

همدا وجه یس له ډیری پلټنې څخه ښه دینار په مرکز کېن یوه اعلی ، اوښاگسته مانې په ډیرو یسو باندې دخپل ډاکټر ورور (حمید) د مصب یا شفا خانې لیاړه په کراسره واخیسته ، او د هغې مگر د ابتدایې مقدمات ښه د (حمید) په اتفاق سره برابر کړ لو ، او تل به (حمید) سره ددی نوی شفا خانې دراتلونکې رونق ، او رواج په نسبت خبری ، او اتري کولی . اوس نو ددی نوی شفا خانې گرد او زه ، او ضروریات ، او ذخائر سره ټول شوی دی ، او فقط د همدې خبرې انتظار باسی چه د (حمید) شهادتانه وروسته له لاس لیک څخه ده ته ورسیږی ، او خپل لمان دینار دنورو ډاکټرانو په جرگه کېن داخل کړی ، او په علاج کولو ، او دوا ورکولو باندې پیل وکړی .

دا یو ارماند ، او آرزو وه چه (حمید) خوا ر به تل کوله . معلوم نه وه چه آ یا (حمید) به خپلې دی آرزو باندې کامیابی؟ او که نه؟ وروسته به ښکار یزی چه څه پېښیږی . دسې کال سالانه امتحان او نتیجې نه یواځې د معارف د وزارت په مجله کېن بلکه په گردو روزنامو کېن نشر ، او خپری شولی ، اوسم له معمول سره د کامیابو طالبانو هویت ، او معرفی سره د عکسو د هغو چاپ شول . مگر (حمید) دا خبرو ددی برخې دلوستاو په باره کېن لمانه تکلیف ورنکړه ، ولی چه یو هیډه چه ورور به ښه تل اول لمبر و اوس که ډیر ناگوار هم پاتې وی نو هر ورو به ښه دوهم ، او دریم لمبر خو وډی وی .

په دې وړتو کېن دا خبره د تعجب او د حیرانتیا لمانه وه چه (حمید) اوس هم لکه پخوانی ورځو غوندې تل خپه او بریشان گړزی ، په کوراونه بهر چاسره اختلاط او خبری کوی ، تل دهنه له سترگو څخې اوښکی بهیږی ، اوسنرگی ښه ټکی سری برینی ، هره گړی او هر ساعت ساره اوسیلی باسی ، او دخپلې خونې به کښ کېن به یوه ژور فکر کېن همیشه پروت وی . که کوه لعلی له

گوره بهرته هم محی نوله خیلو ملگر یو او مکتبی ربقانو سره هیش نه گزری چه نن اوصابه دی
اوهنوی ددی بنارله لویو دا کترانو محنی حسابیزی .

نوهر کله چه امتحان یای ته رسیدی و. نو اوس د (حمید) دخیگان علت خهشی و... اودددا
یو الحی توب او پریشانی شه سب لری ؟...

داسوالونه به تل (حمید) له خیل لمان خخه کول، تردی چه دده به فکر کنی دا خبره تنگه
شوله چه د (حمید) داوسنی خیگان علت به هم داوی چه په دی وروستی امتحان کنی، دی عالی
الاعلی با اول لمبر دا کتر نه دی وتلی او دخیلو نورو کا مبابو ملگر یو محنی شرمیزی چه ولی
له هغوی خخه داخلی چپ له پخوا محنی چه تل به اول لمبر او عالی الاعلی خوت، دو هم یا پنجم لمبر وتلی دی.
له محمدی جهته (حمید) دروز نامو کتلوته متوجه شوچه وگوری چه (حمید) خوود لمبر به امتحان
کس ختلی دی؟ چه دوسره خیه اود لگبر نیکاری .

مگر هغه اخبارونه چه د امتحان نیجی په کنی بنکلی وی دده په لاس (ددی لپاره چه دهغوی
دشر محنی خوور محی وتلی وی) نه ورتله. نونا چاره شوی دیو اخبار اداری ته لاند اودهغه دکلکسبون
شعبی ته ورننوتلی داخبارو مجموعه می په خیل مخ کنی کینودله اود امتحان له شروع خخه می تر پایه
پوری گرد اخبارونه په ډیر دقت سره له خیل نظره تیر کړل تردی چه خیل مقصود می بیامونده
اوبه لوستلوی پیل وکړ لو .

اول نوم می وکتلو او دوهم اود ریم او خلورم او پنجم می په ډیر دقت سره
ولوستلو. او خورا زیات متعجب او حیران شو چه د (حمید) نوم می وانه لید، تردی چه
لسم نوم می هم وکتلو او خورا زیات پریشان شوچه دده دورور نوم هیش به کنی نه بریبیده.
نوم می بیاله سره هغه نامنویسن ولوست، بیانی هیش شی نه موندلو... دریم محلی می به
خورا دقت اواهتمام سره گرد نومونه سره ددوی د پلر و نو نومونه
او مسکنونه او پیژندنه ولوستلو. مگر بیای می هم کومه منبته نتیجه ورنه وانه خسته .

(دمجید) زره سمد لاسه به غر محنگ باندی یل وکولو ، اوزیاته پریشانی او اضطراب ور ته
ییش شو ، او محنگه او آسمان ور باندی گرد وخرخیدل ، اورنا ورخ و رباندی ته تیاره شو له
او هیخ نه یوهیده چه ارس خه و کپی .

نو ایز شیه گی مدار وکولو او ییای فکر تول کپی دکامیاب طالبانود نومو نو په اوستلوگی
بیا شروع وکوله .

نومونه گی یو یوله خپل نظره تیر کړل ، او دهر نامه له اوستلوخنی وروسته بهی خوثا نیی
مدار کولو او چرت به گی واهه نه چه ایکونکی یا نقل کونکی یا دچپایخانی مرتبانه روزنامی
مصحح په نومونوکس خه تصرف یا غاطی کړه ، وی .

مگر سره له دی رازی دقت او تفکر کولو بیا هم پخپل اصبی مقصد باندی و نه ر سید .
او داخبار به دی مخ کین چه دفارغ التحصیل طالبانو نومونه لیکنی شوی وونه گی د (حمید)
ار نه گی د (حمید) په وزن او قیافی سره برابر کوم بل نوم مینده کړو چه وواگی چه دا نوم
دغه پدخنی سپوا باشته ، لیکلی شوی دی .

بیای دهنی روزنامی پوری صفحی اونوری شماری شه . کلنی مکر په هخ شای کین گی نه
د تصحیح په ډول ، او نه د تعدیل په عنوان سره دخپل وروریه نسبت کومه ساعده یا کومه کرینه ولیده .
نواگی خپله کونه پخپلی خولی کین ترغایس لاندی لیرلی خپل لخان سره گی ویل چه داخه -
فصه او داخه توفه شوه .

دروزنامی له اداری خخه لکه یونشه گی سړی چه محنگه او آسمان ور باندی حر خیدل اود
تللو په وخت کین به گی کنگس خورا وروت ، او برابر دطبی فاکولتی په لوری راهی شو .
په دی ورخ کین هلته هیخوک نه و ، ولی چه د کلنی امتحانود دخمیدوره نسبت په فاکولته
کین تعطل او گرد طالبان او اسنادان اومستخده مین رخصت وو . یواخی یو تن پیاده د
نوگری والایه ډول هلته په پیره باندی ولاړو .

(حمید) دفا کولای په صحن کین دریدلی هغه پیاده سره په جبر وشاود (حمید) د حال
اواحوال پوښتنه گی ورلخنی وکواه . مگر هغه پیاده خوار له دی قصولخنی هیخ خبر نه و ، بلکه له سره گی
له (حمید) سره خه پیژند گلی هم نه دراوداه .

وروسته له دی لحنی چه (مجید) د (مجید) نښی او علامی ده ته ورنیکارده کړی دقد او قامت او کالو او دتگ صفت ئی ورته وکولو ، نو پیاده و خندل او وئی ویل چه : بس بس ومی پیژندو ته هغه هلکمی نښی چه ایدوی مباحثی را ئیسی مکتب ته نه را لخی ، او نور هلکان وائی چه هغه باد ساره شویدی .

د پیاده دی لنوی گنهی ، او ساده خبری به (مجید) باندی یو سخت اثر و اچا د چه لکه مار له خیل لځان خغه تاوشوی ، او داسی نیکاریده چه په هغه باندی یو سخت تندر لویدلی وی (مجید) له خیل واك لحنی وتلی سمدلاسه ئی به هغه پیاده باندی یرغل وکولو ، او غوښته ئی چه له ستونی خغه ئی نیولی لځای په لځای ئی خپه کړی ، او ساده ئی وباسی . مگر هغه خوار پیاده (چه هېڅ گناه ئی نه وه ، او فقط یوه هغه رښتیا خبره ئی کړی وه ، حه تل به ئی له طالبانو لحنی او ریدله) زر په تښته شوی ، او په کومه سوږه کښ ننوتلی ور لحنی پته شو .

دی کمبخت پیاده پرته لدی خغه چه رښتیا ئی ویلی و بله ئی هېڅ یوه گناه نه لرله ، او دا رښتیا خبره د (مجید) په دماغ بده ولگېده ، او اوس غواړی چه دخیل د گناهکار ورور نصرت لدی خوار پیاده خغه اخستلی ددی مثل مصداق لځان وگرزوی چه زور ئی په غوا نه رسی نو کته به ئی وهی .

که رښتیا وو ویل شی رښتیا ویل په ډیر و لځایو کښ انسا نا نو ته نخسان پیښوی د حدیث شریف مضمون دی چه :

(حق او رښتیا ویل خورا تر خه ، او او ریدل ئی په نادانانو باندی

ډیر سخت دی مگر پوهانو ئی زغملی شی) .

نولدی چهته مونږ ویلی شو چه دا پیاده گرم دی ، او باید ددی چه (مجید) ئی له ستونی خغه ونیسی ، او په مخ مخ ئی ووهی چه ولی ئی له روغه ورنکی دروغو لحنی مخ آړولی « جنگ آچو ونکی رښتیا » ئی دیای دی ، او حال دادی چه نه یوا لخی د شرق لوی مصلح او نابغه حضرت مولانا مصلح الدین شیخ « سمدی » بلکه گردو پوهانو ویلی دی :

(له جنگ آ چو ونکی رښتیا ځنی ، روغه وونکی او جوړه

راوستونکی د زه غ په ځینو ځایو کښ ښه دی) .

مگر په حقیقت سره دایاده باید ملامت ، او گرم ونه باله شی .

ولی چه دی کوم وزیر یا رئیس یا د حضور صاحب نه و چه داسی فلسفو باندی پودوی ، بلکه دی یو خوار ، او عاجز ، او ناپود ، او عادی ، او معمولی سړی و چه په اخلاقی مصالحو ، او مفاسدو باندی چندانی نه پوهیده ، او دعوام الناسو په ډول به یی تورنی اوصافی خبری کولی ، او یخیلی دی وینا سره یی چه د (مجید) د ډیرا صرار ، او تفحص څخه یی وروسته وکوله ، بل یی هیڅ بود مدعا او مطلب نه درلود ، بغیر له دی څخه چه په واقعی حال احوال باندی (مجید) وپوهوی . ولی چه هغه خوار د (حمید) په نسبت همد و مره پوهیده چه له یوی میاشی را ایسی یی په مکتب کښ نه ولیدلی ، او د هغه ملگریو به ویل چه « (حمید) خوار باد ساره شوی دی »

مگر (مجید) ددی واقعی ، او حقیقی خبری به اوریدلو سره دومره زیات په قهر شویدی چه که په دی پیاده باندی یی لاس برشی نو گپوه به یی وشلوی . ولی د ډیر شکر ځای دی چه په هغه وخت هغه پیاده ورځنی وښتیده ، او ځان یی تری تم کړ لو .

(مجید) وروسته له دی څخه چه پیاده یی بیانه مونده ، په ډیر قهر ، او غصه سره له مکتبه بهرته وووت ، څکه او آسمان ور باندی له څیگانه گرزیدل ، او دنیا نه یوالخی ور باندی تنگه بلکه تیه تیاره هم شوی وه .

د مکتب په دروازه کښ یی لږ څه ډیل ، او معطلی وکوله ، او چرت به یی واهه چه زه به خدای وهلی (حمید) چیری پیدا کړم چه دده د مکتب دنه ورتنگ علت ور ځنی وپوښتم چه دی ولی له یوی میاشتی را ایسی مکتب ته نه دی تللی ؟ او په دی مهم ، او عالی امتحان کښ چه دده ، اوز مایه حق کښ د محاکم تیزه یاد کیما نسخه وه ولی نه دی شامله شوی ؟

وروسته له هغه بلا اراده روان شو ، او څو ساعته لا لپانده . او کړه انده ، او پریشانه په کوڅو ، او بازارو کښ پاگلا نو او لیو نیا نو غو ندی گرزیده ، او په دی فکر کښ به وچه

(حمید) پیدا، او بیا به داسی داسی پبنتنی ور لحنی کو د .

له دی گر زید و لحنی گی برته له ستو مای خنجه بله کو مه نتیجه به لاس
ورده غله، او به پای کین سبزی ستو مانه کورت و لاند .

به کور کین یوالخی (حبیبه) دمانبام به پخلی بخته وه، او د (حمید) هم هلمته خه یته او ننه
نهینکار یده (حمید) د (حمید) د کورداتو لو خنجه وروسته بی له کو می معطلی، او د بل لحنی
سجد لاسه له انگړه دده دیادلو او به قصد بهر ته زووت، او به زده کین می دا خبره
تینگه کړه چه هر و مرو باید زه (حمید) پیدا کړه، او دا خبره د پور سره سینه کړه .

اوس نو بښائی چه مو بزهم له (حمید) خوار سره مر سینه و نرو، او د (حمید)
لر خه یته او ننه (که ممکنه وی) ور ته پیدا کړو چه دی خدای وعلی اور رسول شرمونی
چیرته تلی دی؟ او به کو م کار کین بخت دی؟ چه هېڅ یته گی نه ښکاری! . . .

(حمید) په همدی ورځ صبائی گپېڅ له خپلی خور بی خنجا و تلی دی، او معلوم نه دی
چیرته تلی دی؟ ارسته کوی؟ او به کو م جرت کین به کو م کین به وپ تلی دی . . .
د (حمید) اوس لږ څه فکر په لحنی شوی دی، مگر خور لاسه ساتی، او ستومان دی
او ورو ورو په کوخو، او بازارو کین پابسته کوی، او چپ له پخوا خنجه چه چوپ او چرتی
په تلو، او س له هر چا خنجه د (حمید) پبنتنی کوی، او دده په دوستانو، او رفیقا نویسی
گرزی کله هغوی لحنی دده داستو گنی لځای لځایته معاوه کړی شی .

(حمید) چه هر جا خنجه د (حمید) پوښتنه کوله، هغه به خپلی دی خبری اظهار کو او،
دده د کلاس دوه دری تنه طالبانو سره ئی هم چه ملاقات و کولو هغوی له (حمید)

دی خبری وینا کړی وئی و یلو چه:

دویز له یوی مېاستی راتپسی د (حمید) په یته باندی خبره یو چه چیری دی؟

لکن لحنی هلکان یائی چه هغه لایپانده او کړ هانده او پر پشاهه، دی خوا او هغه
خوا گوری او چاسره هېڅ خبری او اتري هم نه کوی او داسی بر پښی لکه چه چرس ئی
ښکولی وی یائی شراب خوړلی وی یائی به چا باندی زده بایلو دی وی یا . . . . .
یوتن بل مکتبی طالب العلم وویل:

« موز له یوی میاشتی باخلو پینوشپورا البی (حمد) سره هېڅ نه دی لیدلی ستر کال هغه په کلنی امتحان کېږي هم حاضر نه شو ، او که دی بدی امتحان کېږي شریک شوی و دی دهغه تعلیمات چه لوړ او عالی و ، او فکر او عقل ئی هم هسک و ، هر و مرو به دعالی الاعلی شهادتنامی به اخستلو سره کامیاب شوی و . »

مگر داچه هغه له امتحان څخه مخ آړولی دی. نو که لیونی شوی هم نه وی ، موز او تاسو باید په هغه باندی د لیونی حکم و کړو . ولی چه دده دا حرکت هغه چاته پاتی کیږی چه غنم و کړی ، او به میاشتی خدمت ئی و کړی ، او و ئی ریښی او درمند ئی کړی او بیا په یونیلی باندی او رور ته کړی .

پنځه لسم ټوک

(حمید) داسی فصد او بت کړی و چه خپل لحن سر کاندی او انجیر و کړی او خپل زړه د داسی سختی پینې لحنی (چه یو خوا د دنیا او د آخرت رسوالگی او ایمان ، اوله بلې خوا د عشق او د محبت غلبه او فوران دی) خلاص کاندی .

ندنی معلوم چه دا به فکر او کرده وخته د (حمید) به داغز وکښ اویدلی دی ؟

پخوا ا دینه هېڅکله داسی چینی فکر و نه دده یا زړه کښ نه راتله .

فقط همداسی هېڅ کړنځ چه له کور و ووت ، اخر به دا د فکر او حتی خیال دده په سر کښ لخی و وېر او . هر د کړی او هر ساعت دامامون او شوم تصور دده په زړه کښ ټیگېده او عزم او تصمیم ئی

د خپل لحن دوز او لبارد کلمه کیده . . . .

هو ! لږ یوی تعلیم اوی تر ښه لښمبیاوته د لحن ورو او فکر ، او دا انجیر کله و سو به

ناخاربه پیبیزی او هنوی کیهنستان به شای ددی به دهغه خراب عواقب او بدی نتیجی ته فکر
واری او رویهیزی به داسی بو شوم اقدام سره هم دهنوی دنیا او همگی عقبی خراب پیبیزی، داند
شوی هغه ته اقدام کوی .

د خان و ژل او دانتچار سبب تل د نفس ضعف، او غلط تعلیمات، او ناقصه
عقیده، او لوستل د فساد بڼو نکواو خرابو قصو، او چتی تلقیناتو، او
فکر و وی .

چه دا ټول سره گډ شوی د ژوندون دخو بڼو لوغر یزه (چه په هر یو
ذی روح کښ شته) ضعیفه گرزوی . او وروسته لدی څخه بی تعلیم
اوبی تربیدی او سست عقیده کسانو ته داسی یو جنون اولیو توب
پیدا کیږی چه دهغه په اثر هغوی خپل خانو نه و ژلی .

(حید) هم داسی یو اوتوب او جنون کښ یر یوتلی و . هغه د عشق د زخمو او د مینی
د تکلیفو په مقابل کښ خان او شو سیمولی . او زیات له دی څخه می توان نه و چه د عشق په لږو
کښ وسوزی ، او د مینی په سکر وټو بانندی وکړ پیږی .

له تل اوری متیقن وجه د (حییبه) په وصال بانندی نظرو هغو موافق او محذور او توتو چه
موافق خو لملی اشاره کړی ده ، هم یری اش موندلی . بلکه هغه بڼه په خوښو له چه داعاشقی
تر دی حد پوری ورسپیږی چه د انسانیت او انسانیت له حد و ده بهر شی . او دی
خیل خان دخپل ورور به منځ کښ او خالق او مخلوق ته مفتضح او رسوا او شرمیدلی وویښی .
بر سیره پردی د افکر می هم په دماغ کښ ولویدو چه دی په امتحان کښ هم شامل شوی

نه دی او دیر ممکن دی چه له دی لوری هم دخیل ورور په مخ کښ گرم او سټول وگرزی .
 دا گرد وکرونه او مشکلات دده په مخ کښ ودریدل او په سر دهنه دی فکر زیات تکلیف ورته
 پیش کړو چه نن یا سبا به زما محبوبه (حبیبه) خبرینږی چه زه په امتحان کښ ش . مله شوی نه یم
 او دهنی معشوفی په مخ کښ به زما مشرور ورمانه زیاری او کنځلی کوی او تنده او تر و شه
 به رانه وائی .

دی به خپل ورورته څه لخواپ ووائی ؟ . . . . .

دی وروسته له دې څخه چه په امتحان کښ نا کاه پاتی دی . او دیوای واکتر به لخی
 کښ خوشی یو سوډریاتی دی څرنگه به پیمځی (حبیبه) سره مخامخ کیدی شی ؟ . . . .
 دی همپسې چه دعاشقی په درس کښ نا کاه او نیم گری پاتی دی دطبی امتحان لځنی
 هم بی برخی شویدی ، دانه ده چه ودری ، او وروسته لدینه ژوندون ونکړی ! . . . .
 دارازی فکر ونو چه مونږ لږ څه اشاره ورته وکوله (حمید) په ماغزو کښ نن لخی نیولی و
 اودده زړه به ئی پخاوه او له ژوندون څخه ئی مود او زده ئی ور لځنی تور کړی و ، او
 ټینگک قصد ئی کړی و چه هرو مرو باید خپل لځان ماکا ندی . . . مگر نه پوهیده چه په کومه
 وسیله سره دی عمل ته اقدام وکړی ؟ .

دا خبره دتأمل کولو او سنجواو وړوه ، نو لځکه هغه ددی خبری په اضراف او شاؤ خوا کښ
 فکر کولو .

آخسته دا غوټه هم خلاصه اودامشکن هم (حمید) ته حل شو . ولی چه هغه به هره ور لځ په
 اخبار و کښ راز راز انتحارونه او دخپل لځان دوزلو احوال لوستلو ، او په عین زمان کښ ئی
 په طبابت اوداکثری کښ هم تر دی اندازی پوری مهارت درلود ، چه هر څوک ووژلی شی
 او داسی زهریات په فکر کښ ور غلل ، چه دهنو دیوی بشر کی له خور او ، یاد یوه څاڅکی له
 څکلو څخه ، چته پت سړی مری .

دلته ئی چه نیت او تصمیم دخپل لځان دوزلو دپاره ټینگک او وسیلی اوصورت ئی هم دده
 په فکر کښ لخی ونبولو ، نوزر ئی خپله کتابچه اوقلم له خپل جیب څخه وویستل او داد خپل
 زړه خوږه وونکی فسه ئی په یو در دنا که صورت سره د (حمید) د انتحار علت تر عنوان
 لاندی وایکلو .

وروسته دلیکاو ددی داستان څخه سمد لاسه دیو دوا فروشی دکان ته تللی دیوی
 ساخکی نښی به وساله سره ئی وروسته له ورکولو دڅویسو لځنی یو خطرناک زهر وپیرودل
 او تباره مایه به ډیر بد وضعیت او بد احوال (چه هر څوک دغه مهاله لیدلو لځنی دده په دی بد مقصد
 اوبت باندی له ورا څخه پوهیده) انگر کښ نغو تلو .

(حیه) چه ازخه دخیل مېره له وضعیت پوه شوی وه چه (حمید) لټوی او ور ته په
 فېردی نواه ډیډ وخته راییسی پخپل محبوب او معشوقی او مین (حمید) پسی پخسده .
 او اوښکی ئی له ستر کوڅنی توغیدی او دده په انتظار کښ ډیره شمېنه ناسته وه .

محمد چه د(حیه) نظر د(حمید) په فد او قامت باندی واییده ، دده ورو باندی دغاو زراتلی
 په خندا لیدلو شوه ، دگر سمد لاسه دا خوشحالی ئی بایه څیگان باندی بداه شوه .

له چه ددی د محبوب او مین (حمید) رنگ دین شپه ډیر ارزانی وده بیکاره شو او زنی لید .
 چه حمید د ډیر وقت او د څیگان له لاسه ننگه رنگ اری او بالکل په عوالتی او پښو د کښ
 دی . او په نظر کښ داسی برسی لیکه چه ساتی خپلی وی ، د ډیری دوری ورو باندی توغی شوی وی .
 پوهر گنه چه د عاشق او د معشوق په منځ کښ داسی یو قوی او کلکه رابطه تل موجوده وی چه
 بودیل په درد او خوړو باندی له ورا پوهیزی او بودیل په غم او اندیشه کښ هر و مرو شریک وی
 (حیه) هم له خو ورتلو لځنی په دی خوا (حمید) غوندی شمېنه وه او مخصوصا بیان له حیا راییسی
 لره ون خوړینه او خورا غمگینه ناسته وه ، او له ماز پښ لځنی راییسی بالکل مخکه او آسمان ورو باندی
 څرخیدل او کپی او ساعت د (حمید) بیا ناسته ښکلی میخ ، اوتا وکپی بیر تو نه ، او صفا چته ډیره
 اړغتی غتی توری سترگی ، اونکی توری غوری څنی ، او سم غد او خوړی خبری ، او متنا سب
 حرکت ، او عالی صفات ، او ښه اخلاق ، او زیات بشرم او حیا ، او ډیره ټینگه مسلطانی او پرهیزگاری
 اولی او صف ددی په خرابه درگی کښ گرځیدل ، او د سترگو رپولو په ډیر بدغم د (حمید)
 خپره ددی نه سترگو چه نه وتله ، او اوس د (حمید) ددی خراب او اتر و صعبت د لید او چه
 بالکل هکه بکه پاتی ، او چته حیرانه شوی پریشانی ارسودا ئی له حده زیاته شوه او د (حمید)
 گردو حرکت او ارکانو ته چه دا زماو په شانې به ئی کول خورا زیاته دقیقه لجره او د سترگی
 د دورب په اندازه به ئی هم هغه له خپلو سترگو لځنی نه غورزاوه .

داول ما سڅن وخت دی ، او (حمید) په خپلی خو به کښ د خراغ په منځ کښ ناست

یه بوژور چرت کبش دوت تللی دی . (حبیبه) دهغنی کرکی لحنی بهرچه دده ترخوا پرابتلی وه
یه تیاره کبش دده یه بهره بانندی ولازه وه لکه چه د(حمید) له وضعیته بود شوی وه چه دی
کوم خراب فکر یخیل زده کبش لری ، او بیانی چه زه لخان پری خبره کر مه .

(حمید) له هغنی خپلی صراحی لحنی چه دده یه مز بانندی اینبی وه یه گلاس کبش او به وا چولی
او ور و سه اه هغه دور یه لوری لخر شو چه خو ک خوبه ده ته نه گوری .

هر کله ئی چه اطمینان پیدا شو چه هیخو ک ده ته نه گوری ، اردهیچا ده ته یام نه دی .
نو یوه پوری سین سفوف ئی له خپل جیهه وویستلو ، او زرئی یه گلاس کبش تش کر او .

بیائی خپله کتا بچه له جیهه وویستله ، او خونوری کرینی ئی وربانندی و لیکلی ، او هغه ئی
پرابتلی دخراغ ترخواستی یه مز بانندی کبشو دله بیائی نور کاغذ ونه هم له خپل جیهه و و یستلو
لحنی ئی بیرته یه جیب ، اولحنی ئی خیری کرل . بیائی له ناامیدی لحنی دکه یوه کتنه خیلو

کتابو ، او اسپابو ، او خونو ته وکواه ، او بیائی دریشه له ...

له خپل لخان سره وویل چه راشه اه ورا بو آخری دیدن نه (حبیبه)

او او بو سره وکپه ورور خومی یه کور کبش نشته چه دهغه لا سو نه می هم مچی کری وی
نو وروسته له هغه خخه دا دمرگی کنبول یه سرنسکور کره ، اولخان له دی دک دو سوسی
جهان خخه آرام کره .

(حمید) د خورانا امید ی ، او ما بوسی یه وضعیت له خپله کوره بهر نه و ووت ، او غوبته ئی
چه اول له آسمان ، او سپو زمی ، او ستور یو ، اود با غچی له گلا نو ، اود حوض له
او بو سره خدای پامانی ، او دواع وکوی ، او یه آخره کبش به له ورا (حبیبه) ویشی
وروسته له هغه به دز هر ویا له یه سر آرد وی .

(حمید) دانگر به باغچه کبش دحوض تر خوا اولاد سپو زمی ، او ستور بوته ئی یه یو
عجیب حسرت ، او ناامیدی سره کتل ، اود دنیا نری وز می به ئی یخیلو سو گمو کشکولی
اودژوندون خوند ، اومزی ته به ئی فکر کاوه ، اودمرگ سخت ساعت ، اوتکلیف لحنی ویریده .

کله به ئی ویل چه لخد له دی فکر خخه تبرشه ! اودژوندون نعمت غنیمت و بوله ! . . .
بیا به ئی چه د عشق تکلیف ، او رسو الی ته کتل ، اود امتحان ناکامی ، اوملا متی به ئی
چه اید له نو بغیر له دی خخه چه خاوره ئی پر ده شی بل ئی هیخ یوه چاره نه تر ستر گو کیده له

یہ دی تر دد ، او تہ بدب کبش (حمید) بنا گستاخو د فقی د و ب تلمی و ، او ہیخ
 ٹی و نہ لیدہ چہ (حبیبہ) لہ ورا دہنہ لہ ہغو گردو حرکا تو لحنی چہ یہ کور کبش ٹی
 کول خیرہ شو بدہ ، او یہ مجرد دبہر و تلو ددہ خخہ لہ کورہ ہغہ سمہ لا سہ یہ کور کبش
 جو تلی ، او « د (حمید) دا نتچار علت » ٹی او ستلی ، او د زہر کنہ و ل ٹی لیدلی
 او ہغہ ٹی یہ سر آرد و لی دی !!! ...
 ناخا یہ ٹی د (حبیبہ) کپ یکہ تر غوزہ شوہ چہ وا ٹی :

... زہ د جار شم حمیدہ ! زہ ہم دستا سو یہ درد کبش آختہ ہم . دادی چہ دستا سو
 د پاکتری دا اولہ نسخہ زہ ورومی استعما لوم . ہلہ زر شہ راتہ زما د ستر . گو تورہ
 دا کترہ ، چہ دستا سو دیاک عشق دامریضہ دستا سو دنسخی بہ استعما لو او کبش خہ غلطی وانگری !!! ...
 یہ مے د داور بدو ددی غنہ (حمید) و پوہید لو چہ (حبیبہ) ددہ خو بی تہ ننو تلی دہ
 ... بددہ ، او اوس دہ بانندی مسخرگی کوی او خاندی ...
 ی حوئی یہ اوری رہی شو .

یہ مجرد دننو تلو یہ کور کبش لہ یوی ہولہ کہ منظری سرہ مخامخ شو .

یعنی و ٹی لیدہ چہ (حبیبہ) لحنکدن لری ، اولکہ مار غوندی دی خوا ، او ہغہ خوا
 تاویزی ، او غری ، اونژدی دہ چہ سائہ ٹی ووزی .
 (حمید) یہ دیرہ چالا کی سرہ دخیل د محبوبی (حبیبہ) سر لہ مٹکی خخہ بو دتہ کری یہ
 غیز کبش ٹی ویدو لو ، او یہ نارو ، او سورو بانندی سر شو ، او چینی بہ ٹی وہلی . مگر (حبیبہ)
 یا ندی تیرہ شوی وہ ، او کار لہ کارہ و تلی و ...

(حمید) چہ دا درد نا کہ وضعیت واید نو فی الحال ٹی ہغہ پاتی شوی زہر چہ کنہ ول
 بری ککر پاتی و ، یہ سر بانندی آدولی تر آخرینی خاشکی پوری ٹی وشکلو
 اود (حبیبہ) تر خنگہ د زہر و لہ تاثرہ و خرخید .

یہ عین ہمدی وخت کبش چہ د (حبیبہ) ساد ددی یہ کوگل کبش خرہا راری ، او (حمید)
 لکہ مار غوندی پخیل خان بانندی تاؤنہ خوری فشاہ کوی ، بدبخت (حمید) ہم ستری ستوانہ
 کور تہ ورتنووت ، او دخورا زیات خرہا رار او فشاہار یہ اثر چہ (حمید) لہ کور خخہ ٹی واور یدو
 گر گبلی ہمنی خوا تہ رہی شو .

فا خایه (مجید) که بخت به داسی یوه بده منظره باندی ورو اونیت چه هر سړی به دهنی
 له لید او لخنې خورا زیاته تراخوړه، او دیر زیات به ئی ژول، او هک پک به یاتی کیدو!
 یعنی بیبخی او گلالی ښځه ئی (حبیبه) یوخوا کزه وزه پرته او ژبه ئی له کاره او بدلی او
 دمرگی وروستنی سلگی وهی !!... او مری !!... او ښاښه او ښکلې وروړئ (مجید) په بله
 خوا په سر باندی چر ایزی او لمان کندن لری! اولاس او پښی آچوی !!... او سترگی ئی تکی
 سیننی او ښتی دی !!... !!

هر خو مره چه کور وړانی او کمبخت (مجید) بی اختیاره چغی وکولی اوبی وا که ناری او
 سوری ئی وهلی او حبیبه، حبیبه !!... حبیبه !!... ئی ویلی او وار خطا دار خطائی خو لخوا له اوله لخوا به ئی
 پورته کوله هیڅ فائده ئی ونه کوله !!... !!

حبیه نامراده له لاسه وتلی، او بل عالم ته رسیدلی وه !!... !!
 ییائی په چغو باندی پیل کړی له ژد لخنې پوری راوړی دک ستونی سره حمید! حمید!... حمید!... ئی ویل.
 (حمید) په خورا زحمت او تکلیف سره دده په اوړی سترگی آړولی، په نیولی او غور، غز
 سره ئی «بلی!» وویل:

(مجید) زر تررره په هغه باندی خان نسکور کړی له خپلو سترگو څخه ئی غټی غټی او تو دی
 تودی او ښکی دهنه په مخ باندی تو ئی کړی و ئی یو ښتید لو:
 « زما د زړه سره! تا سو با ندی څه توفه شوی ده؟ ... او زه ولی خپل کور په داسی سخته
 ویره کښ ککړ گورم؟ ... »

(حمید) چه د زهر څکلو په واسطه د نیم بیهوشی په حالت کښ لاس او پښی وهلی خپلی سترگی
 ئی پرانیټلی خو لخلی ئی پخپل سر سره هنی کتابچی ته چه په میز باندی د خراغ تر څنگ پرانیټلی
 ایښی وه، اشاره وکوله او وروسته له دی لخنې ئی په خورا زحمت او دیر تکلیف سره چه خپل گردی
 یاتی قوا دی ئی په ویلو ددی خو توریو باندی وښندل و ئی ویل:

داده دخان ساتنی اود و ظیفی اود میننی نتیجه

وروسته له دی څخه ئی په سلگی وهلو باندی پیل کړی !!... له ستر گو لخنې ئی او ښکی
 بهولی !!... لاس او پښی ئی آچولی، وچ کلک ولارید !!... !!
 د (مجید) ژدا او انگو لا او شور ماشور گرد کور په سر آخېستی اولر څه وروسته
 همایگان او پولسان په دی کور کښ ور تو ئی شول ...

۱۸۴

تاج محمد آقا میرزا
کتابخانه

خاتمه

دگر بگویم بهر در نام و کین دا خبر به گرد بیمار او به دوی دری و رنج و کین به گر دعالم کین خپور شو
به بیرون شبهه سار به خنوبی برخه په فلانی کوشی او سرای کین د و د تنه (جیبه) ا و
(مجید) نامی به سلسله سره انتحار کړیدی نن به دهنوی خنازه دیولیس دماموریت
او دطبی دا کړنه په خه وروسته خنپیزی له رسبدلی اطلاع سره برابر ددوی دا انتحار
سب په یوه کتابچه کین در دا که صورت سره لیکلی شوی دیو ایساو په لاس اویدی لی دی
چه سر له سبا به دیو ایساو په بجا کین دیاورنی په دول چاپیری .

خو ورلخی وروسته لدی خخته ددی چاپ شوی خبر به تعقیب دا خبره هم چاپ او خیره سوله :
« به هغه کور کین په فلانی ورځ دوه انتحارونه بیب شوی و او هغه زره خوږ وونکی
علت او سب دیو ایساو په بجا کین سره ورځ چاپیری یو بل سره هم استو گنده لږ له خه
اوس دغه لوبنی شویدی او نن دلدینی له خوا دارالمجانبین ته ورو سواره شو . »

۱۹۰۹

خو هغی وروسته به چه څوک دارالمجانبین ته ورتلل، نو هله به ئی خوار (مجید) لیدو چه دیر
خه او دلگړی په یوه کسج کین ناست دی . او خپل دواړه لاسونه ئی ترلخی لاندی نیولی
تس تب هره خوا کوری .

په ظاهره کین غیر له زور خپانه بل هېڅ یوه دلیو نوب نینه دغه په وجود کین نه لیدله کیده .
فقط کله کله به ئی دا کترانو ته ویل :

« دما و و ورهم یو لوی دا کړدی او په فلانی کوڅه کین ئی ، شفاخانه ده چه زه ئی په میاشتی
دوه زره روپی کراور کوم »

له دی خخته زیاتی پوری خبری او اتیری له هغه کمبخت لحنی نه اوریدلی کیدی او دنورو لیونیانو
به منغ کین دی تل معصوم او مظلوم او آرام او بی ضرره برینیده . « انتهی »
(دوه ژاف یاد داشت :)

« ددی فسی اساسی موضوع دبانندینی مطبوعاتو لحنی اقتباس شویدی »

د کابل نیارد (۱۳۱۷) کال د میاشتی د جدی (۲۱) شپه « کشکیکی »

دکابل نیارد ۱۳۱۷ کال د جدی د میاشتی (۲۱) شپه کشکیکی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**